

HÍRmondó

Kálvin téri

A HAJDÚBÖSZÖRMÉNY KÁLVIN TÉRI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
IDŐSZAKILAPJA • XIV. ÉVFOLYAM • 2018/1. SZÁM

„Hát nem ez a böjt, amit én kedvelek: hogy megnyisd a gonoszságnak bilincseit, az igazság köteleit megoldjad, és szabadon bocsásd az elnyomottakat, és hogy minden igaz szétépjenek? Akkor kiáltasz, és az Úr meghallgat, jajgatsz, és ő azt mondja: Íme, itt vagyok. Ha odaadod utolsó falatodat az éhezőknek, és az elepedt lelkűt megeléged: feltámad a sötétségben világosságod, és homályosságod olyan lesz, mint a dél. És vezérel téged az Úr szüntelen, megelégedi lelkedet nagy szárazságban is, és csontjaidat megerősíti, és olyan leszel, mint a megöntözött kert, és mint vízforrás, amelynek vize el nem fogy.” Ézs. 58,6.9a10-11.

- A kedves böjt
- Presbiteri hétvége
- Együtt az ÚR előtt
- Visszatekintés az Énekkar 2017. évben végzett szolgálatára
- „Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját” (Jel. 2,10b)

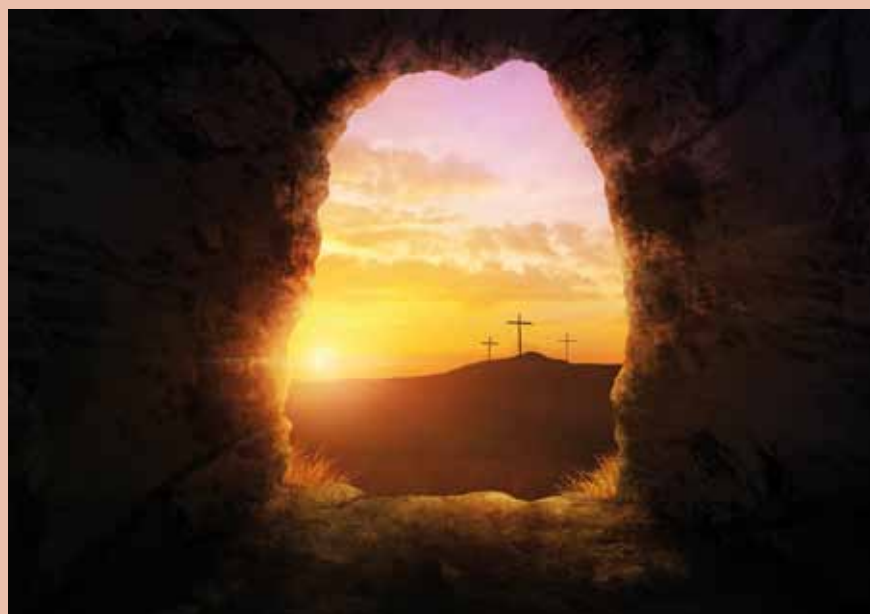
ELŐSZÓ

Szeretem a böjti időszakot. Megkérdeztem magamtól: Valóban így van ez? Átgondoltam a mögöttem lévő esztendőket és láttam, hogy nem volt ez így mindig. Pedig, kapunk időt az elcsendesedésre (a csendben lét), a figyelésre (hallgatók), türelmes várás (Isten szól, tanít). Kiért, miért, hogyan böjtölök? Igen, a lelki egészségemért fokozottan megtehetem, hogy az Úrnak adom oly módon is a tizedemet, hogy az egy nap 24 órájának tizedét Neki ajánlom fel. Jézus Krisztusért. A kettőnk kapcsolatának megerősödése céljából Igeolvasásra, imádásra, beszélgetésre, könyörgésekre. A fizikális egészségemért is felelős vagyok. Ebben is szabad vagyok, hogy jót tegyek a szervezetem jobb működéséért. Szabadságunk van tehát, mindkét területen. Kérdés, hogy ebben az előttünk álló időszakban, élünk-e a változás lehetőségével? A lelki töltekezés lehetőségével mindannyiunk számára, már e lapszám is bővelkedik.

szerk.

Tartalom

3	A kedves böjt
4	Presbiteri hétvége
5	Együtt az Úr előtt
6	Új esztendei életképek az óvodában
7	Pillanatképek Januárban a Szociális Szolgáltató Központból
8	Bizonyásgtétel
8	Csak egy perc... de, ha Isten úgy adja, az életed múlhat rajta
8	Fiatál felnőttek klubja
9	A Református Egyház helyzete Hajdúböszörményben. 1944-1945.
13	Keresztelkedés az ige szerint
16	A „Mai ige” című áhítatos füzetéről
17	Közelmúltunk örömei Advent - Karácsony - Szilveszter
18	Világhírű kanadai-svéd orgonaművész a Hajdúságban
19	Visszatekintés az énekkar 2017. évben végzett szolgálatára
19	Karácsonyi alkalmak a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központban
21	Beszélgetés Papp Lajosné, Ica nénival
22	Csendes csodák
24	Együtt lenni jó
24	Ifjúsági Szilveszter
25	Kedves cipősdoboz gyűjtőpont!
25	Csomagba rejtett adományok
25	Úton
26	Miből él az Egyház?
27	Állandó alkalmak
27	Gyülekezeti tábor Balatonfüreden

Felelős kiadó:

A Hajdúböszörmény Kálvin téri Református Egyházközség
2018. Böjt

Felelős szerkesztő: Somogyi László

Szerkesztette: Somogyiné Gyüre Mária

Fotó: Juhász Csaba Gábor, Molnár Katalin, Monoriné Venczel Katalin

Tördelés és nyomdai szerkesztés: Litográfia Nyomda, Debrecen

Postacímünk: 4220 Hajdúböszörmény, Kálvin tér 19.

Telefon/fax: 52/561 325 * **E-mail:** hbrefkalvinter@hbrefkalvinter.hu

Bankszámlaszám: 10400346-00026767-00000000

Szeretettel várjuk észrevételeit, ötleteit, írásait!

A KEDVES BÖJT

„Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket...
Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás.” (Ézs 58,6-8)

Hívó életem nagy példaképei közül immár mindhárman a mennyei Jeruzsálem szépségében és dicsőségében gyönyörködhetnek. Édesapám, Sípos Ete Álmos és Cseri Kálmán életének és szolgálatának áldott és közös jellemzője volt, hogy szívből szerették Isten Igéjét és őszinte odaadással hirdették annak örökkévaló, vagy akár egy-egy aktuális helyzetre vonatkozó üzenetét.

A három említett, immár „megboldogult” példakép közül számomra Cseri Kálmán volt az, aki leginkább élénk élte az Isten előtt kedves böjt valóságát. Igen, én is vallom, hogy aki az Úrral jár, az már földi élete során „megboldogult”, s ennek egyik áldott jellemzője, hogy ismeri az Úrnak tetsző böjt titkát. Engedtessék meg nekem, hogy amikor megemlékezem az egy éve közülünk hazatért volt paraszti lelkipásztorról, az ő életének egy-egy kiragadott vonásával mutassam be, miért nem riasztó, és nem is idegen a mai hívó élettől a böjt, s hogy Urunk mennyire a javunkra tanácsolja annak gyakorlását. Látható a közel nyolc évtizedes életműből, hogy a böjt a keresztyén ember alapvető életformája, s nem csupán a Húsvét előtti negyven nap speciális lehetősége, illetve felelőssége.

Cseri Kálmán nem rakott fel bilincseket másokra (Ézs 58,6), mert a kegyelemből élt. Tudta és hitte, hogy Isten az Úr Jézus által megajándékozta őt bűnei bocsánatával és az örök élettel, s mindez teljesen ingyen, kegyelemből lehetett az övé. Ezért másokat sem megterhelni akart, nem kényszerített senkit sem bűnbánatra, hanem annak kimunkálását meghagyta a hatalmas

és szuverén Isten kezében. A bűnről nagyon világosan és egyértelműen prédikált, de böjtölt mindenféle kegyesnek látszó manipulációban. Személyes lelkigondozásaiban, amiben magam is többször részesülhettem, a bátorítás, a feloldozás, az Úr Jézushoz segítés jellemezte. Nem kegyes „bilincsek”, szabályok felrakása volt a célja, nem is a tekintélyből és korából elvárhatóan adódó „kell”-ek megfogalmazása volt az, amit átadott a hozzá fordulóknak, hanem újra és újra a hitük erősítését munkálta az Úrban és az Ő hatalmas erejében.

Tudott böjtölni a lényegre koncentrációban is. Nem beszélt hosszasan lényegtelen, mellékes dolgokról, hanem következetesen az üdvösség kérdéseire koncentrált. Tudta, milyen hívó kísértésekről írt Pál apostol a gyülekezeteknek, és tudatosan elkerülte azokat: „Ezeknek a megtartása a bölcsesség látszatát kelti ugyan a magunk csinálta kegyeskedés, az alázatoskodás és a test sanyargatása által, valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet.” (Kol 2,20-23)

Egyszerűen, valóban puritán módon élt, de ezzel csupán példát adott, és nem tette kötelező normává az életformáját. Tudta szeretni és tisztelni azokat, akik a hívó életüket másképp élik meg. Tudott böjtölni a megjegyzésekben és a kritikákban, ugyanakkor az Úrhoz való ragaszkodásban, a megváltásban és az egyedüli Megváltóba vetett hitben nem ismert tréfát. (Egyébként jó humora volt – láttam könnyezve kacagni!) Emlékszem, amikor egy ifjúsági csendeshétre meg-

hívott vendégszolgálónak, s beállítottam oda egy Honda Civic-vel, néhány vagányabb fiatal megjegyezte: „Végre egy lelkész, aki nem mindig csak egy kis Skodával jár!” Cseri Kálmán csak mosolygott, én pedig látva az ő csendes örömet és békességes megelégedettségét, megtapasztaltam: Bizony, lehet boldogabb az ember egy Fábiában, mint egy Civicben...

Nem törekedett tisztségekre, sem vezetői beosztásra. Tudott böjtölni a „népszerűségben”, s koncentrálni arra, amiről bizonyosan tudta, hogy az Úr bízta rá. Amikor először hívtam Székesfehérvárra evangélizálni, csendes és alázatos módon elutasított, arra hivatkozva, hogy abban az időben kell megírnia a *Kegyelem harmatja* című áhítatos könyvet. Amikor pedig elfogadta a meghívást a 2012-es fehérvári REND-re (Református Egyházi Napok Dunántúl), s később kiderült, hogy ő lesz a főelőadó (kimondatlanul is a „húzó név”), akkor kissé ingerülten felhívott és közölte: Csak a nekem tett ígérete miatt jön el, de tőle nagyon messze áll, hogy egy fesztivál vonzerejét ráépítsék! - Aztán újra csak böjtöt tartott háborgó szívében, alázatosan köztünk volt, és semmilyen megjegyzést nem tett. Szolgált teljes szívvel, s hirdette az élő Igét több ezer embernek...

Adja az Úr, hogy a Neki tetsző böjt a mi életformákká is legyen! Hiszen úgy mondunk le a böjtben bármiről is, hogy közben más, áldott dolgokat cselekszünk, ami nem csak nekünk, hanem a körülöttünk élőknek is öröm és áldásforrássá lesz. Arra tanít ezzel miket Isten, hogy a bilin-

cseket a magunk és a mások kezéről is le vessük, s hogy az Úr Jézus Krisztus lebilincselő szeretete legyen a legfőbb kincsünk. Hogy önként és ne kényszerből szeressük viszont Őt, s másokat se félelemből fogadjunk el, vagy éppen engedjük el a kezüket, hanem önként és szabadon. A félelem nélküli szeretet böjtöt tart az érzékenységeiben, tud felszabadultan elengedni szokásokat, saját meglátásokat, vagy akár mások kegyességeinek hiányosságait is, mert teljessé lett, vagyis teljesen megbízik az Úr szeretetében! – Bízol-e ebben valóban, kedves Olvasóm?

- „A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet; mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben. Mi tehát azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket. Ha valaki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát. Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.” (1.Ján 4,18-21)

Az Istennek tetsző böjt tehát bármiről képes lemondani, legyen az saját elképzelés, előmenetel, emberi kapcsolat vagy anyagi érdek, hogy annak nagy és magasságos dolgai valósuljanak meg az egyház életében, Akié minden dicsőség a mennyen és a földön! „Egymás iránt valamennyien legyetek alázatosak, mert az Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. Alázátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején!” (1Pét 5,5-6)

Somogyi László

PRESBITERI HÉTVÉGE

A 2018. év újabb fejezetet hozott egyházunk életében, hisz új presbitérium került megválasztásra. A közös munka január hónapban már meg is kezdődött, azonban hogy jobban megismerjük egymást, felkészüljünk az előttünk álló feladatokra 2018. január 19.-e és 21.-e között, presbiteri hétvégén vettünk részt Óhután, a világtól kicsit elzárva, elcsendesedve, egymásra figyelve. A helyszín távolsága miatt, a közös út és érkezés, már egyfajta csapat építésnek is megfelelt, ami a szervezést és a "logisztikát" illeti, azonban a jövőre nézve biztató jel lehet, hogy könnyedén, gördülékenyen jó hangulatban indultunk neki az útnak, és Istennek hála minden nehézség nélkül, épségben meg is érkezünk.

A helyszín, a szállás, az összes sajátosságával együtt, tökéletes volt arra, hogy a hétvége céljának megfelelő környezetet teremtsen, így megérte vállalni az utazással járó kihívásokat.

Pénteken 18 óra magasságában érkezünk meg, a szobafoglalás, vacsora volt az

generációs sajátosságok, világi pozíció ellenére Isten mindannyiunkat ugyan arra az útra vezetett, mellyel kapcsolatban az élményeink, az érzéseink, gondolataink közősek.

A biznyságtételek a maguk személyes, kitarulkozó, őszinte és meghitt voltak mellett jó hangulatot teremtettek. Nagyszerű élmény volt megélni, hogy az az őszinteség, alázat, - amit egy "világi" ember úgy élne meg, hogy védtelenné és sebezhetővé válna -, ami alapvetően jellemezte a beszélgetést, azzal Jézus Krisztusban, éppen hogy egymást erősíteni, bátorítani tudtuk. Felemelő érzés volt, amit jól tükröz, hogy a beszélgetések éjjel utáig tartottak.

Szombaton reggel áhítat, majd beszélgetés következett, a téma: Őszintén a gyülekezetünk helyzetéről. - Benne: Hogyan látnak minket a hajdúböszörményiek? Hogyan tekintünk saját tagjainkra? - Mik az erősségeink, és mik a gyöngeségeink?

Itt sajnos nem lehetett kihagyni az el-

első „program”.

Ezt követően áhítat, majd közös beszélgetés következett, melynek a témája: Őszintén önmagunkról - Benne: Mit jelent számomra, hogy keresztyén vagyok?

A személyes biznyságtételek során fantasztikus volt megélni, hogy a megannyi életút, ge-

múlt években, a gyülekezet életét megpázó történéseket, bár e sorok írója a legviharosabb időket nem élte át, nem szenvedte meg. Az egész beszélgetés legfontosabb konklúziója és közösségi érzése az volt, hogy kimondhatjuk, a gyülekezet életében új korszak kezdődött, Jézus fénye egyre erősebben ragyog közöttünk, és ahogy Pál Apostol fogalmazott a Filippiekhez írt levelében (3,14), "ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé".

Ezt követően közös ebéd, majd séta következett a környék hegyei között, amely szintén remek lehetőség volt az ismerkedésre, beszélgetésre.

A séta utáni beszélgetés témája, reménységünk a jövőre nézve, közép és hosszabb távú terveink, majd vacsora, áhítat, és spontán beszélgetés következett.

Összességében elmondható, hogy a gyülekezet életét, annak épülését, tagjainak lelki gondozását, segítségét komolyan a szívén viselő presbitérium alakult meg, melynek fő célja, hogy olyan gyülekezet legyünk, amelyben Urunk gyönyörködik, és amellyel dicsőíteni tudjuk Őt!

A vasárnap reggeli imaközösséget követően Erdőhorvátiba utazott a presbitérium, ahol Istentiszteleten vett részt, amely méltó lezárása volt a hétvégének. Isten kegyelméből mindenki épségben, pozitív élményekkel, lelkileg feltöltődve, tette készen ért haza.

Tiliczki Imre

EGYÜTT AZ ÚR ELŐTT

Január 8-án délelőtt került sor a hónapkezdő áhítatra a Jó Pásztor Református Óvodában. Somogyi László igei szolgálatára gyűltek össze a gyerekek a tornateremben. Ennek kapcsán készítettem riportot néhány munkatárssal, és természetesen a gyerekekkel.

Takács Péterné óvodapedagógust, a hitéleti munkaközösség vezetőjét szólítottam meg:

- Milyen hagyományai vannak az óvodában a közös áhítatoknak?

- Óvodánkban a 2012-2013-as nevelési évtől kezdődően tartottunk hétkezdő áhítatokat. Hétfői napokon, a tornateremben az óvoda közössége, a gyermekek felnőttek összegyűltünk, és az Ige mellett elcsendesedve Istenre figyeltünk. Átélnet-

tük, hogy egy nagycsalád tagjai lehetünk, összetartozunk. Az óvó nénik és dajka nénik vezették ezeket a csendes percek, egymást segítve, támogatva. A hétköznapi életből vett történetekkel szólítottuk meg a gyerekeket, Isten ígését alapul véve, de az óvodás gyerekek életkorához igazodva. Néha báboztunk, néha egy-egy jelenetet eljátszottunk. Sok-sok evangéliumi éneket megtanultunk ezeken az alkalmakon. Kedves emlék számunkra, amikor Ko-

mor Csaba tiszteletes úr gitárral kísérte énekeinket. Mindig szerettük ezeket az alkalmakat, a gyerekek sokszor napokig beszéltek egy-egy történetről, ami megérintette a szívüket. Közel 130 gyereket megszólítani, a 2,5-7 éves korosztályig nem egyszerű feladat. Igazi kihívás, és be kell vallani nem mindig sikerült. Egy időre, abba is maradt a közös áhítat. A csoportokban a kialakult hagyomány szerint megtartottuk az alkalmakat.

- *Miért tartottad fontosnak a közös áhítatok újbóli elindítását? Milyen támogatást kaptál hozzá?*

- Gyermekek kérésére indult el újra a közös áhítat. Azok a gyerekek, akik átéltek a közösség, a közös ének és ima, Isten dicséretének erejét, azoknak hiányzott ez az együttlét. Felnőtteket megszégyenítő módon vágyakoztak ezekre az alkalmakra. „Gyermek és csecsemők szája által...”

Somogyi László nagytiszteletű úr oly módon biztosított bennünket támogatásáról, hogy levéve vállunkról ezt a terhet, havonta egyszer (minden hónap első hétfőjén) ő szolgál közöttünk. Az igei rész, Isten ígéjének magyarázata, az ő kezében van. Isten ígéjének méltóságát megtartva „gyermekké tud lenni”, gyermekként gondolkodni, gyermeki nyelven szólni hallgatóihoz. A gyermekek első pillanattól szívükbe tudták zárni tiszteletes urat, tudtak rá figyelni. (Ezt tapasztaltuk már az adventi alkalmakkor is.)

- *Hogyan érezted magad az első közös hónapkezdő áhítaton?*

- Örömet éreztem, amiért Isten jósága velünk van. Ő tudja a mi szükségünket, és meg is adja. Az imádságról szóló gondolatok engem is megszólítottak. Felemelő érzés volt látni a gyermekek ragyogó arcát, kíváncsiságát szerető Istenünk felé.

- *A gyermekekkel közös áhítatokon kívül van-e más alkalom a lelki elcsendesedésre az óvodán belül?*

- Minden hónap harmadik és negyedik hétfőjén, délutáni időben a munkatársak részére szervezünk áhítatokat. Vágyakozó szívvel hallgatjuk Isten ígéjét, és mindig van számunkra üzenete. Nagytiszteletű úr az aznapra kijelölt bibliai versek alapján adja át Isten üzenetét. Lehetőség van az Igéről beszélgetésre, imaközösségre. Nagyon mély gondolatok hangzanak el, amelyek megérintik a szíveket és imára nyitják az ajkakat. Segítséget, bátorítást

adnak feladatainkban, családi életünkben való helytállásra.

Gelléné Marjai Katika pedagógiai asszisztentst kértem meg, hogy néhány mondatban foglalja össze gondolatait az áhítattal kapcsolatban:

- A nagycsoportosok nagyon várták már ezt az alkalmat, hogy a tornateremben újra összegyűljünk, és együtt hallgassuk Isten Igéjét, és dicsőítsük az Urat vidám szívvel. Én, a Csillag csoportos gyerekeket kísértem el erre az alkalomra. Ők még nem vettek részt közös áhítaton, hiszen szeptemberben kezdték meg az óvodát. Sőt, két kisgyerek ezen a napon volt először óvodában. Ők az anyukájuk ölében ülve figyelték az áhítatot. Bámulatos volt látni, hogy Somogyi László nagytiszteletű úr mennyire le tudta kötni a gyerekek figyelmét. Meg tudta őket szólítani a 2,5-3 éves kicsiket és a nagyobbakat is. Mondanivalója rövid, tömör, könnyen érthető volt, melynek üzenetét mindannyian haza tudtuk vinni magunkkal. Beszélt nekünk az imádságról, hol tegyük, és miket kérhetünk Istentől, amit meg is ígért nekünk a Bibliában. Kérdéseivel felkeltette a gyerekek érdeklődését, folyamatosan gondolkodásra ösztönözte őket. Ha elsőre nem is azt a választ kaptuk, mint amire számítottunk, de kis segítséggel újabb kérdésekkel segítve, a helyes választ hallhattuk. Mindenki meglepedéssel, boldog szívvel távozhatott. Soli Deo Gloria!

Varga Zoltán karbantartó, parkgondozó mosolyogva távozott a rendezvényről:

- Good job! Valódi karizmatikus alkalom volt ez, hát persze, hogy bejött! Laci bácsi egészen jól ecsetelte miért tartja meg Isten a szavát. Még emberi síkon is, pl. ha megígérem neked, hogy adok neked valamit, vagy megcsinálok valamit, akkor ezzel tartozom neked, adósod vagyok ebben, hogy megadjam, megtegyem, amit ígértem neked. Mennyivel inkább igaz ez Istennel. Ha Ő megígér nekem valamit, biztos, hogy úgy lesz! Ő nem felejt el, és megadni is

akarja! Amit Isten megígér, megteszi! Ilyen csodálatos Istenünk van! Ilyen alkalmak kellene vasárnaponként is.

Polgári Gergő, 6 éves Csengettyű csoportos kislány kérdeztem:

- *Miért vártad ezt a közös áhítatot, Gergő?*
- Azért mert szeretek Istenről hallani. Jó együtt lenni a többi csoporttal. Laci bácsi is nagyon vártam, mert vele máskor nem tudok találkozni az óvodában.

- *Laci bácsi arról szolt ma, hogy amit Isten megígér, azt meg is adja. Mi jutott eszedbe erről?*

- Elég sok mindent tanultam belőle: azt, hogy Isten mennyire szeret bennünket. Tudom Jézus eljött erre a földre és elmondta az embereknek, hogy Isten nagyon szeret minket.

- *Hogy érezted magad az áhítaton?*
- Nagyon jól, mert énekelünk is. Tudtam Isten velem van, és én akkor nagyon örülök!

Bácsi Laura, 5 éves Szivárvány csoportos kislány, csillogó szemekkel jött ki az áhítatról:

- Mi lehet az oka ennek az örömelemnek, amivel most jöttél ki az áhítatról?

- Szeretem, amikor Tiszteletes bácsi Istentől beszél. Azt mondta, hogy amit Isten megígér azt meg is teszi. Nagyon jól éreztem itt magam, mert minden olyan jó volt nekem. Esténként szoktam imádkozni is Istenhez. Meg szoktam köszönni azt a sok jót, amit kapok tőle: anyát, apát, a testvéreimet, az óvo néniket, a barátaimat. És szoktam Istentől kérni, hogy legyen sok ajándékom pl. egy hintós baba.

Beszélgető társaimmal együtt, én is úgy gondolom, Isten egészen közel jött hozzánk ezen a hétfői áhítaton. Tiszteletes úr gyermekközpontú tolmácsolásában hallhatunk Istenünk hatalmas, gondoskodó szeretetéről. Hálátel szívvel vágyakozunk a következő alkalmakért.

Gajdáné Tóth Éva
óvodapedagógus

ÚJESZTENDEI ÉLETKÉPEK AZ ÓVODÁBAN

Csengettyű csoport

Báránka csoport

Csillag csoport

Halacska csoport

Szivárvány csoport

PILLANATKÉPEK JANUÁRBAN A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONTBÓL

Munka közben

Kreatív foglalkozás

Tornaóra az idősekkel

Kreatív foglalkozás

Farkas Ferencné vagyok, 1940. július 20.-án születtem Erdőhorvátiban, Zemplén megye kis falujában. Parasztszülők gyermeke vagyok, ahol 3 testvéremmel együtt nevelték szüleink becsületben, hitben, szeretetben. Minden vasárnap vittek a templomba, jártam a hittanóra-
ra, konfirmáltam. Konfirmációs Igéme is nagyon jól emlékszem: „Az Úr az én Pásztorom...” (Zsolt. 23.1.)

Édesapánk 11 évig katona volt, ebből orosz hadifogságban töltött 4 évet. 1950-ben jött haza soványan, beteg. Felépülése után megszületett 1952-ben a húgunk. Továbbra is fizikai munkát végeztünk. 1961-ben férjhez mentem Erdőhorvátiban, esküvő után az első utunk a templomba vezetett. Kemény munka után végre felépült a családi házunk, és megszülettek a gyermekeink: 1962-ben Etelka, 1969-ben Judit lányunk, majd 3. gyermekünk Fecó 1977-ben. Így teljes lett a családjunk, akiket szeretetben ne-

BIZONYSÁGTÉTEL

„Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját” (Jel 2,10/b)

veltünk. Gyermekeink is jártak a templomba, konfirmáltak is. A nagyobbik lányunk Abaujszántón szőlész- kertész iskolát végzett. A 2. gyermekünk Sárospatakon gimnáziumban tanult, majd tanári diplomát szerzett, ugyanúgy, mint a fiú testvére. Sajnos én nem tanulhattam, hiába szerettem volna. Így is feltaláltam az életben magam, 21 évet ledolgoztam becsülettel és a rám bízott feladatot szívvel-lélekkel teljesítettem. 11 évig dolgoztam vendégek felszolgálásával pincében, onnan jöttem nyugdíjba. Tovább is mindig keményen dolgoztam, a férjemmel próbáltuk a gyermekeinket támogatni, ahogy csak tudtuk.

Sajnos 2005-ben lebénuult a férjem, akit 13 évig gondoztam. Közben én is megbetegedtem, kórházba kerültem fél évig. Utána az otthonunkban ápolt a 3 gyermekünk. Férjemmel megbeszéltük, hogy intézetbe megyünk, a gyermekeinknek pedig elmondtuk, hogy próbáljanak helyet keresni. Ők ezt a bejelentést nehezen fogadták, nagyon sírtak, de végül beletenyugodtak. Így kerültünk ide a férjemmel a Kálvin János Szociális Otthonba, ahol nagy szaktudással és szeretettel

ápolnak. Sajnos ágyban fekvő súlyos beteg vagyok. A családom nagy szeretettel látogat bennünket, ahogy idejük engedi. A nagyobbik lányomnak 2 fiú gyermeke született, akik már kereső képesek, a kisebbik lányomnak 3 fiú gyermeke van. A fiamékat 2 lánnyal és 1 fiúval ajándékozta meg Isten. Így van 8 unokánk, és szép nagy családjunk. Istené legyen a dicsőség, hogy nekik is becsületes és istenfélő gyermekeik lehetnek.

Én a nagy betegségetem hittel és elfogadással viselem. Egyszer a nagy fájdalmak között úgy éreztem, hogy feladom. De Isten szólt hozzám: „Most akarod feladni, mikor ezt a nagy fájdalmat kiálltad?” Akkor megrendültem és utána elfogadtam az ételt és a gyógyszereket. Azóta is kérem az Urat, hogy a nagy próbatétel elviseléséhez adjon hitet, reménységet és erőt, és hiszem, hogy Ő meg is adja.

„Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.” (Fil. 4,1.)

Farkas Ferencné Etelka,
a Kálvin János Református Szociális
Szolgáltató Központ lakója

CSAK EGY PERC... de, ha Isten úgy adja, az életed múlhat rajta

Olvasandó: Márk 8,22–26
„Még a faluba se menj be!”

Miért e szigorú tiltás? Hiszen nagyszerű dolog történt ezzel az emberrel!

Az előző szakaszban látjuk: Jézus csodái mindig messzebb mutatnak önmaguknál, és sohasem öncélúak. Soha nem az a legfőbb célja, hogy egy csodával a hatalmát fitogtassa, de még csak az sem, hogy elbűvölje az embereket, s pl. egy-egy gyógyítással megtérésre vezesse őket. - Miért, hát nem akarja, hogy elforduljanak a bűntől és az Ő követésébe álljanak? Dehogynem! Csakhogy világosan látja az emberi szív belső állapotát: Ha csupán egy testi, fizikai ajándék kedvéért fordulunk hozzá, az nem hoz fordulatot az éle-

tünkben! Meggyógyulunk, de meg nem menekülünk! (Lk 17,11-17)

A vak meggyógyult, de amit ő Jézustól kapott, az sokkal többről szólt, minthogy immár tisztán és élesen láthatott. - Jézus közeledése mindig egyetlen igazi célt szolgál: Lássuk meg a valóban lényegeset! Ne csupán azt, hogyan lehet boldogulni az életben, hogyan lehet elkerülni a szenvedést, vagy kiszabadulni egy nehéz helyzetből, hanem hogyan lesz egy elvesztett emberből megmentett ember! Erről szólt Jézus küldetése!

Sok-sok beszélgetésből látom, mennyire nincsenek tisztában az emberek életük igazi gondjával: fogalmuk sincs arról, hogy bűneik miatt a kárhozat felé ro-

hannak, - pedig valahogy úgy áll a dolog, mintha egy kényelmes intercityn egy leszakadt híd felé száguldanának... S mit ér, ha ezen a vonaton egy orvos jó tanácsokat osztogat, vagy felír néhány nyugtatót?!

Urunk a szívünkre helyezi: „Még a faluba se menj be” – ne azt mutogasd, mit kaptál testi vagy anyagi értelemben, hanem hirdesd a lényegét: Jézussal találkozásként látni kezdtem! Látom, hogy a bűneim épp elég okot adnak arra, hogy rohanó életem a pokolba torkolljon, de Jézus áldozata a bűnbocsánatom és az örök életem biztosítóka! Erre figyeljtek emberek, erre nyíljon fel a szemetek!

Somogyi László

FIATAL FELNÖTTEK KLUBJA!

Szeretném megosztani, hogy számomra milyen értékes idő, amikor a Fiatal felnőttek klubjában el tudunk csendesedni Isten igéje körül, ami a rohanó világból, igazi felüdülés a lélek számára. Hiszen amikor egy közösségben vagyunk, Isten Igéje körül, akkor igazán felszabadul a szív. Jó

megosztani egymással, amit átélünk és, hogy milyen dolgokat tud Isten elvégezni egy-egy ember életében. Ez a klub lehetőséget ad számomra, hogy egymást tudjuk bátorítani az Ige fényében. Ezek az alkalomok jó lehetőséget adnak egymás megismerésére, és a közös imádságok újra és

újra összekapcsolnak bennünket. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit ezekre az alkalomokra. Szeretettel kérek, figyelj a plakátokat, amelyeken az újabb lehetőség van hirdetve, valamint hívlak a találkozásra és elcsendesedésre, Isten Igéje körül.

Kissné Nagy Ágnes

A REFORMÁTUS EGYHÁZ HELYZETE HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN 1944–1945

KÖZLI
DR. NYAKAS MIKLÓS

[Alábbi forrásközlésünk dr. Kálmán Sándor ref. lelkész jelentése a hajdúböszörményi egyházközség 1944. október 8.—1944. december 31-e közötti életéről. Ilyen és ehhez hasonló jelentéseket dr. Révész Imre ref. püspök utasítására a püspökség illetékességi körébe eső ref. egyházközségek készítettek 1945 elején. A Pótjelentés 1945 márciusáig közli az egyházat illető legfontosabb dolgokat]

I. LELKI ÉLET

1. Gyülekezeti munka

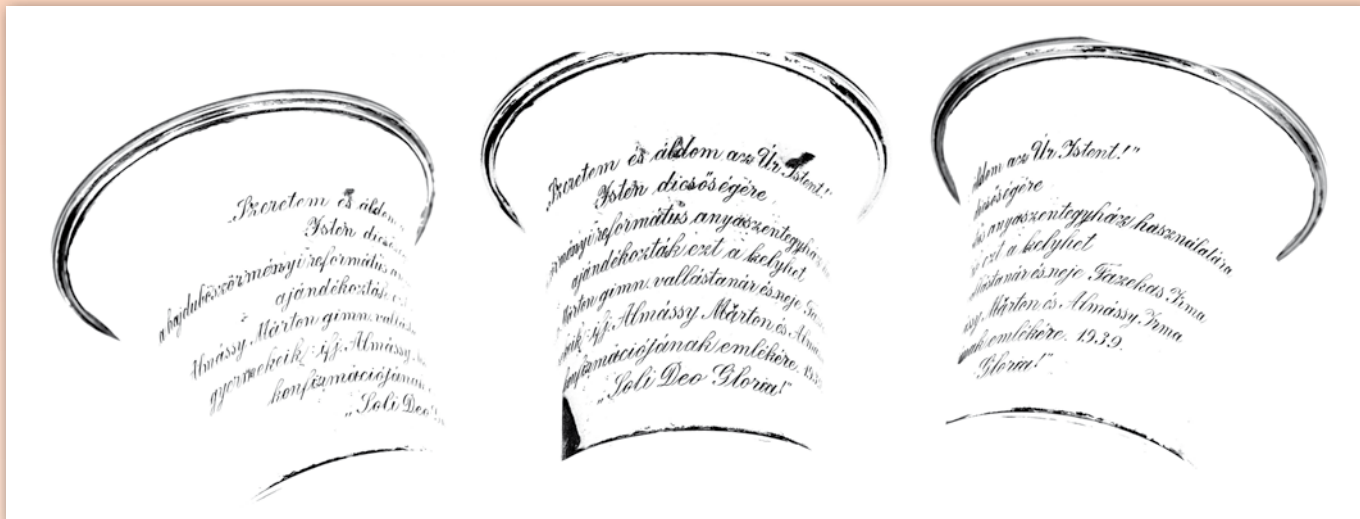
Isten iránti mélységes hálával jelentem, hogy jelenleg mindkét templomunkban, Bocskai téren éppenúgy, mint a Kálvin téren, zavartalanul tartunk naponként istentiszteletet. Köznapokon és vasárnapokon egyaránt ígét magyarázunk. Esketünk, keresztelünk, temetünk és úrvacsorát osztunk. Új borra 1944. november 19-én és karácsonyra készítettük meg az úri szentasztalt. Első alkalommal 500, karácsonykor 1200 volt az úrvacsorázók száma templomunkban: Kenyeret és bort híveink adtak össze. Novemberben 60 liter, karácsonykor 110 liter bort. Tartalékoltunk is az ünnepen a jövőre. December elején megkezdtük az ifjúsági munkát (K. I. E.). Hetenként, pénteken nevelő bibliaórát tartok a komolyabb vezető ifjaknak. Ezen hét (fő) vesz részt az irodámban. Nagyobb társaságnak a KIE-ben minden csütörtökön tartok bib-

liaórát. Mintegy 60 leány részére Zolnai Irma tanító tart vasárnapi délutánonként bibliaórát. 1945. január első hétfőjétől kezdve újra megkezdem, illetve folytatom a Kálvin téri templomban az ún. hétfői evangelizációs istentiszteletet, amelyet zsoltár és evangéliumi énekek tanulása vezet be.

1944. október 22-én vasárnap kora reggel jelent meg városunkban az első megszálló orosz járőr. A Kálvin téri templomban azonban reggel 8 órakor a vasárnapi istentiszteletet megtartottam. Negyvenen voltunk jelen. A templomban istentisztelet tartása közben jöttek be a fegyveres oroszok. Békén hagytak. Nyugodtan befejeztük az istentiszteletet. Nyomban azután megkezdődött városunk körüli orosz – német tűzharc, ami miatt tíz napon keresztül szenvedtünk. A Bocskai téren október 22-én azért nem lehetett istentiszteletet tartani, mert már nem volt gyülekezet. Október 23. és november 10. között meg sem közelítettük a templomokat Fegyveres örök vették körül. Katonákat ravataloztak úrasztalaikon és temették el őket templomkertjeinkben. Templomajtóink előtt állanak a fakeresztek s a szovjet csillagos halotti emlékek. Az első nyilvános templomi istentiszteletet november 12-én, vasárnap tartottuk. Bűnbánattal kezdtük, készültünk a november 19-ére meghirdetett úri szentvacsorához. — A megszállás első rettenetes napjaiban minden szertartás nélkül temették az embereket. Maguk ácsoltak a koporsót és helyezték el azokat az udvaron megásott sírokba. Az első hét elmúltával, október 30-án temettem Zolnai Mihály h. kántorral nyilvánosan az első halottat, egyik öngyilkost a másik után. Ettől kezdve nap mint nap temettem. A második hét végén parókiámon reggeli áhítatokat tartottam. Egyre fokozódott a résztvevő szomszédok száma, még november 12-én templomba mehettünk. — 1944. október 8-tól, amikor pánikszerűen menekültek az emberek és

jöttek a rettenetes hírek egészen 22-éig, minden reggel 7 órakor imaórát tartottam irodámban egy 12 tagú kis hívő ref. közösségben.

2. Református népiskolánk helyzete: (Polgáraink, gimnáziumunk Kálvineum külön jelent). Évnyitó istentiszteletet 1944. december 17-én vasárnap de. gyermek istentisztelet keretében tartottunk mindkét templomban. Az- első rendes tanítási nap december 18-án volt. 33 osztályt 31 teremben 31 tanerő vezet összevontunk két-két osztályt. Jelenleg, 1944. december végén 1900 növendék iratkozott be, tehát mintegy 85%. A hiányzók főként a tanyákra esnek. A tanyai iskolákban szünetel ma is a tanítás, mert a harcok alatt tönkretették az iskolai bűtorzat nagy részét, épületkár is van és csak női tanerők állanak rendelkezésre a tanyákon. Ezek a tanítónők míg a helyzet nem változik, egyedül nem vállalják a tanyai munkát és kint-lakást és kérték a városi iskolákhoz beosztásukat. Presbitériumunk kérésüknek helyet is adott Negyvenhat tanítónk közül 21 hiányzik. Katona10 (Silye János, Dobó István, Nagy Zoltán, Kövér Endre, Pájer Gyula, Szőcs Gyula, Nagy Kálmán, Laczkó László, Barna Lajos, Kovács Zsigmond). Elmenekültek száma: 8 (Ráczy Gyula ig. tanító. Ráczy Károly, Huszti István, Kozmáné Vargha Ilona, Szőcs Piroska, Kiss Magda, dr. Vitéz Abary Antalné, Harangi Péter). Civil fogolyként (túsz) elhurcolták Bíró János és Kéky Gyula tanítókat. Nyugalomba ment, de állása betöltetlen Fülep Imrének. Súlyosan beteg Laczkó Lászlóné. Szükséges volt 11 helyettes tanító beállítása, részint a nyugdíjasokból (4), részint az elhelyezkedni nem tudó okleveles tanítókból, havi 150 P. díjazással. Tanítás a városban, hét iskolaépületben, vagyis minden iskolában folyik.

A konfirmációi emlékpohár olvasata

II. EGYHÁZI TISZTVISELŐKRŐL, LELKÉSZEKRŐL, EGYÉB LELKI MUNKÁSOKRŐL

A Kálvin téri templomban és egyházban szolgál dr. Kálmán Sándor parokus lelképásztor. Vezeti a gyülekezet egyedüli lelkészi irodáját, ahova szinte éjjelnappal jönnek tömegestől a meggyötört emberek segítségért és vigaszért. A Bocskai téri templomi szolgálattal presbitériumunk október 11-én Lovas Márton tanyai s. lelkészt bízta meg. Almássy Márton kálvineumi igazgató, gimnáziumi vallásánár 1944. október 10-én Tarcabra távozott, miután azonban leányukat már nem találták ott, pár nap múlva feleségével együtt visszatért városunkba. Hárman maradtunk és vagyunk is lelkész jellegűek gyülekezetünkben. Október 28-án Almássy Mártont az orosz katonai parancsnokság polgármesternek nevezte ki és ezt a tisztet 1944. december 21-ig — lemondásáig — tartotta meg. Ez ideig a gimnázium vallásóráit helyette Lovas Márton tartotta, aki a polgáriban is helyettesít. A Bocskai téri templomban kisegítőnek szolgált és szolgál továbbra is Almássy Márton. Pár héten át Fejszcs Endre komádi lelképásztor, aki ide, haza menekült, szintén segítkezett a lelki szolgálásban, amíg gyülekezete december elején haza nem vitte.

1944. október 9-én reggel elmenekült presbitériumunk elnöksége: Kiss József lelkészelnök és dr. Szálkay Antal főgondnok. Elmenekült Jánossy Imre Kálvin-téri lelképásztor, továbbá Máthé Kálmán Bocskai téri s. lelkész egyházgyező mindkét vallásoktató lelkészünk:

Szabó Gyula és Fülöp Ferenc. Három diakonissza-testvérünket: Erika, Ella és Marika testvéreket 1944. október 20-án német autó Nyíregyházára vitte. Bartha Gyula diakónust, aki feleségével parókiamon lakott és a Kálvin téri körzetben végzett ifjúsági munkát, 1943. október 30-án elhurcolták civil fogolyként az oroszok. Egyházi gondnokunk: Balogh Endre katona. Helyettese van: Papp József ellenőr helyén maradt és munkában áll. Presbiteri gyűlést október 11-én és december 22-én tartottunk. Helyettes lelkészünknek Kálmán Sándort, helyettes főgondnokunknak dr. Ujvárossy Imrét választotta meg a presbitérium.

III. EGYHÁZI TISZTVISELŐNK ÉS ALKALMAZOTTAINK ANYAGI HELYZETE;

1944. december 3 l-ig minden rendes tisztviselő és alkalmazott megkapta egyházi illetményét. A helyettes tanítóknak nem tudtunk még fizetni. Számításunk szerint nehezen ugyan, de januárra ki tudjuk szorítani még az egyháztól járó fizetést. Az államsegély sorsa aggasztó. Nyugdíjasainkat sem tudtuk segíteni, csak azzal, hogy a vállalkozókat osztály vezetéssel helyettesként megbíztuk. Városi pénztárunk decemberre előlegül 100 pengőt folyósított az aktív tisztviselőinknek.

IV. EGYHÁZUNK HÁZTARTÁSA ANYAGI FORRÁSA.

1945. évre költségvetést nem készíthet-

tünk, mert még annak reális alapját nem látjuk világosan. Presbitériumunk 1944. december 22-én tartott ülésén felhatalmazta az elnökséget, hogy az új költségvetés elkészültéig zárja le (1945. február 15.) az 1944. évi költségvetést. Anyagi forrásunk 900 hold föld, haszonbérbe szoktuk adni kisebb parcellákban. Lesz-e bérbevevő tavasszal munkás- és jószághiány miatt? Isten tudja. Mi reménykedünk. Másik forrásunk az egyházi adó, de ez ma még nem sokat számít, a jövője is bizonytalan. Korábban dr. Szálkay Antal főgondnok a legerélyesebb hangon sürgette és rá is vette a presbitériumot arra, hogy kötvénybe helyezzen 130000,—P-t. Ebből 110 000 — pengő felépítési alap volt, 20 000,—pengő a Kálvin téri templom renoválási alapja. Alig kétséges, hogy ez a hatalmas összeg elveszettnek tekinthető. 100 000,— pengőt főgondnokunk a városi bankban kamatoztatott. Sajnos csak a betétkönyvünk maradt meg erről a summáról, mert a pénzt az elmenekült városi tanács magával vitte. Hiába zörgöttünk a városi bankban, mert a kassza ott is üres.

V. VESZTESÉGEK, KÁROK, RONGÁLÓDÁSOK

1. Emberáldozatok száma;

- Német ágyúk lövegei megöltek ....embert
- Megszálló orosz—román katonaság agyonlőtt ...embert. (a kipontozott helyekre melléklet utal, melyet később közlünk. — szerk. —)

2. Megbecstelenített lányaink, asszonya-

ink száma ismeretlen. Bizonyos, hogy igen magas ez a szám. Csaknem két hétig álló front volt városunk körül és ez alatt mintegy 40 ezer főnyi megszálló harci sereg dúlta házainkat. Hiába jöttek hozzám már a megszállás másnapján gyermekágyas asszonyok és elhurcolt lányaikon kesergő anyák, hiába ostromolták a polgármestert, segíteni hetekig nem tudtunk.

3. Parókiák, lelkészi irodák, egyházi levéltárak

A két parókia épülete kárt nem szenvedett, csupán ablakokban, ajtóknál és zárukban történt rongálás. A Bocskai téri parókiáról legalább 150 q száraz tűzifát vittek el. Nem maradt egy darab fa sem. Kiss József és Jánossy Imre lelkipásztorok bútorait meg tudtuk menteni, ha egyebet nem is. Részben a rokonság, részben a parókiám adott helyet bútoraiknak. A Kálvin téri parókián családommal együtt kimondhatatlan kárt szenvedtem. Ruhánk, fehérneműink legnagyobb része oda van. Az Úr nagy kegyelme, hogy élek, mert nem egyszer szegezték nekem

a puska csövét: nőt követeltek rajtam. — Lelkészi irodáinkban, egyházi levéltárainkban jegyzőkönyveink és anyakönyveink hiánytalanul megmaradtak, csaknem sértetlen állapotban. Aktáinkban, hivatalos lapjainkban már több kárt tettek. Írógépeink eltűntek, a Bocskai térről, illetve a gondnoki hivatalból 2 darabot vittek el a katonák. Tollhegyek, irodai és levélpapírok, borítékok is eltűntek. A két lelkészi hivatal pecsétjét is összetörték. Mindkét telefonkészüléket elvitték. Csodálatos módon maradt meg a gondnoki hivatal páncélszekrénye mintegy 20 ezer pengővel.

4. Iskolai levéltár, felszerelés, tűzifa

Felvételi naplók, értesítők, táblák, szekrények, padok szinte teljesen tönkrementek, különösen a tanyákon, a városban egyik-másik iskolában. Két iskolai harmóniumot veszítettünk. Több mint 200 q száraz tűzifát vettek el az iskolák udvaráról. Néhány kályhacső is elveszett Szertárak, iskolai könyvtárak nagyrésze hiányzik.

5. Klenódium

Négy darab kelyhet a város egyéb értékeivel együtt elvitetjük még a megszállás előtt. Mindkét templom úrasztali felszerelését: kelyhek, terítők — elástam —, és így azok épségben maradtak. Szószéki terítőink is sértetlenek.

6. a Templom és iskolaépületek rongálódása

Mindkét templomot tornyán, tetején, falazatán — német ágyúk lövedékei robbantak. Különösen a tornyok pléhteteje szenvedett sok kárt. Átszakadt a Bocskai téri templom teteje, találat érte az orgonát, rés támadt két helyen is a Kálvin téri homlokzaton, de templomajtót, ue azen maga

Ablakai közül kevés maradt épen.

b) Iskoláink közül különösen a két központi épület szenvedett kárt. Telitalálatot kapott mindkét iskola tetőzetén, falán, egyik tantermén. Alig maradt ablak iskoláinkon. A két központi épületen kívül a többi öt épület lényeges kárt nem szenvedett

Kálvin tér 1963. Középen Lovas Márton tiszteletes

A hajdúböszörményi ref. egyház részére készítette Szabó Gábor. 1928.

7. Javítási munkálatok, anyagi fedezet előteremtése

Istennek hála, hogy templomaink és iskoláink szükséges javítási munkálatait 1944. december 31-re befejeztük. Csak a múlhatatlanul szükséges reperatiót végeztettem el. Templomaink tornyát, tetőzetét befedtettem. Ablakait is megcsináltattam, ajtóit rendbe hozattam. A két központi iskola is készen van. Tetejét becserepelték, ill.-a pala helyére kátrány-papírt tettek új gerendákra lécelve. Elvégezték a kőműves és üvegezési, asztalosi, lakatosi munkákat is. A parókiában és a KIE épületben is pótolattam a kiáltó szükségét. Orgonáink is használható állapotba kerültek.

A megszállás második hetében fogtam hozzá a munkálatok előkészítéséhez. Munkásokat kellett először is találni. Az úr megáldotta fáradozásaimat. Azután az anyagot és pénzt kellett előteremteni. Üzletről üzletre jártam és sikerült a törmelékekből egyet-mást előhajtásni. A toronytetőn bádigosok kivételével a többi mesterek félóra-bérért 1,50 pengőért dolgoztak. Szeget, üveget és pénzt híveink szószéki felhívásunkra maguk öszszehordtak parókiánkra. Gyűjtési akciót szerveztem. Tanítóink járták a házakat. A gyűjtés, ill. adományozás eredményt 14 600 P., amely összegből 10 000 P-t vontunk ki munkára és anyagára.

VI. A VÁROS FŐBB TISZTVISELŐI

közül csak dr. Jánossy Lajos közelállási hivatalnok volt itthon, a többiek mind elmenekültek. A római és görög katolikus felekezet papjai — négyen — kivétel nélkül helyükön maradtak, nem ment el a baptista prédikátor sem. Az adóhivatal, rendőrség, csendőrség, bíróság, tagjai közül alig egy-két ember maradt itt. A jelenlegi városi és katonai parancsnokság, a polgári hatóságok jóindulattal viselkednek egyházunkkal és iskoláinkkal szemben. Mindjárt a kezdet-kezdetén bekapcsolódtam a városi közelet irányító munkájába. Részt veszek a tiszti értekezleten, tagja vagyok a „nemzeti bizottságnak”. A többi keresztény felekezetek lelkészeivel jó viszonyban, szinte testvéri szeretetben állok.

Egyházunk, iskoláink, városunk hetek óta csöndes, békés életet él. Természetesen, hogy emlékeztetnek bennünket arra, hogy legyőzött nép vagyunk: túszok, nyilas érzelmű magyarok, német nevűek elfogatása, összes búzaraktárunk lefoglalása által is.

Hajdúböszörmény, 1945. január 2.

Kálmán Sándor ref. lelkipásztor

(Először közölte: Dr. Nyakas Miklós *Jelentés* 1945-ből címen a helyi újságban. [Szabadhajdú 1991. márc. 14. (I. évf. 9. sz.)]. Újabban leközölték: Krisztusban nyert erő I. A Tiszántúli református gyülekezetek háborús krónikája. 1944-1945. (Szerkesztő: Szabadi István. **A szöveget gondozta: Diós Bella, Garas Norbert, Németh Irén. A kéziratot átírta: Fodor Krisztina**) Debrecen, 2016

PÓTJELENTÉS 1945. MÁRCIUS 17.-IG

Hazajött az elmenekült Jánossy Imre lelkipásztor 1945. február 6.-án. Presbitérium nem igazolta. Kövér András 1945. január 15.-én visszatért katonai szolgálatából, a tanítást végzi.

Egyházi tisztviselők és alkalmazottak fizetése mindeztidáig zavartalanul folyósítottatott, április 1.-én azonban már beáll a fizetéseképtelenség, mert a város megvonta a rendkívüli segílyt, ezért tanítóinkat az üres iskolai pénztárból fizetni nem tudjuk. A városi határozatot az alispán úrhoz megfellebbeztük. Természetesen, mi végső döntésre nem határozzuk el magunkat az iskolai kérdésben, míg egyházi felsőható-

ságainkkal meg nem beszéltük a dolgot.

Ez évben a következő lelkipasztorok al-
kalmaink vannak:

- *hétfő este a templomban evangelizációs istentisztelet énektanulással: 2300 résztvevő*

- *kedden este imaközösség: 20-30-an*

- *szerdán vezetők bibliaórája, C. E. szövetség óra: 14 fő*

- *csütörtökön: délután lányok imaórája: 20-30-an, este KIE bibliaóra: 15-20 ifjú*

- *pénteken: délután vasárnapi iskolai előkészítő, este: KIE vezetők bibliaórája*

- *vasárnap: lányok bibliaórája*

Helén diakonissza testvér folyó hó 9.-én munkába állt: vezeti a leánykört: 100-120 résztvevő van.

Külsőségen, tanyán folyik az istentisztelet. Hetenként: Középkerti és Vénkerti iskolában.

Réti, Bodán egyszer úrvacsorát osztottunk bójtkor.

Hajdúböszörmény, 1945. március 17.

Kálmán Sándor

[A pótjelentés megjelent: Krisztusban nyert erő I. A Tiszántúli református gyülekezetek háborús krónikája. 1944-1945. (Szerkesztő: Szabadi István; **A szöveget gondozta: Diós Bella, Garas Norbert, Németh Irén. A kéziratot átírta: Fodor Krisztina**) Debrecen, 2016.]

Almássy Márton ref. lelkész. 1920 - 1954

„valóban így vannak-e ezek” (Ap. csel. 17,11b) KERESZTELKEDÉS AZ IGE SZERINT

Két oka is van, ami miatt az alábbi gondolatokat közkinccsé szeretném tenni. Egyrészt korábbi gyülekezeti tapasztalataim mutatják, milyen sokan nem látják világosan a keresztség bibliai háttérét, azt hogy mit is hiszünk róla, illetve hogy miért éppen úgy gyakoroljuk, ahogy tenni szoktuk. Másrészt gyülekezeti újságunk szerkesztőbizottsága még tavaly ősszel elhatározta, hogy az újságban igei tanításokat közreadó rovatot is indít.

Arra kérem a kedves Olvasót, hogy olyan, a bizonyosságot kereső szívvel olvassa az alábbiakat, ahogy annak idején a béreai gyülekezet tagjai fogadták a keresztyén hit alapigazságait: „Ezek nemesebb lelkűek voltak, mint a thesszalónikaiak, teljes készséggel fogadták az Igét, és napról napra kutatták az Írásokat, hogy valóban így vannak-e ezek a dolgok.” (Csel 17,11)

A Szentírás alapján hitvalló őseinkkel együtt hisszük és valljuk: Élmények, érzések és megtapasztalások nem írhatják felül azt, amit Urunk az ő Igéjében kijelentett. Ha van valamilyen kegyes gyakorlat, ami kívánatosnak és jónak látszik, de nincs összhangban azzal, amit Isten a próféták és az apostolok, leginkább pedig a Fia által tanított, akkor arra nincs szükségünk. Nem építjük be a gyakorlati hívő életünkbe, bármilyen kedvesnek is tűnik egyébként. Fontos tudnunk, hogy nem a személyes élmény, hanem az írott igazság az erősebb érv! (vö: Ef 2,20 és 4,14-15; Ján 17,17 és 20,31)

A teljes Szentírásra, illetve hitvallásainkra támaszkodva vizsgáljuk most meg a keresztség, illetve a kereszstelkedés lehetséges módozatainak kérdéskörét. (vö: Gal 1,6-9)

Sehol nincs a Szentírásban példa arra, hogy valakit kétszer-, vagy újra kereszteszteltek volna. Egyetlen kivételnek a Csel 19,1-7 látszik, - ott viszont kiderül, hogy a jánosi keresztség csak a bűnbánati motívumot mutatta fel (Mát 3,5-6; Luk 3,8-14), s még nem volt meg benne az új szövetség megkötésének pecsétje. Akiket viszont már az Úr Jézus nevére

kereszteszteltek, azok mindkét vonatkozásban ígéretet kaptak: Ha hisznek Őbenne, akkor megkapják bűneik bocsánatát, és a Szentlélek által egy egészen új, szövetséges életet élhetnek! (Csel 2,38; Mt 28,18-20; 2Kor 5,17) **Az újszövetségi keresztség tehát kettős üzenettel bír. Egyrészt jelzi, hogy a bűneim miatt az életem elvesztett állapotban van, másrészt szimbolikusan rámutat, hogy a megmeneküléshez szükségem van Isten szeretet-szövetségére!** (Róm 6,23) - De ezekre majd még visszatérünk.

Azt is látjuk, hogy a keresztesztelés aktusának többféle módja is megtalálható a Bibliában. Az etióp főembert az eredeti szöveg szerint „valami vízben” kereszteszteli meg Fülöp (Csel 8,36), ahol a sivatagos körülményeket ismerve, s az eredeti görög szövegre figyelve nagy valószínűséggel állíthatjuk, hogy ez alkalommal meghintés történt és nem bemeztetés. Egyébként is a görög „baptizma” (keresztesztelés/bemeztetés) kifejezés egyaránt jelent bemeztetést és felülről való ráöntést. (Amikor pl. valaki kezét mosott, s egy kancsóból a kezére csorgatták a vizet, azt is ezzel a kifejezéssel írták le.)

A filippi börtönőr szolgálati lakásában sem valószínű, hogy kivitelezhető lett volna egy egész család bemeztetése megkeresztesztelése (Csel 16,33), - de ez Pál apostolt egyáltalán nem zavarta. Még kevésbé valószínű, hogy Péter Jeruzsálem főterén a 3000 megkereszteszteltet bemeztetette volna. (Csel 2,41)

Viszont a gyakorlati példák nál súlyosabbak a teológiai kérdések: Vajon van-e érvénytelen keresztség? Van-e jobb vagy rosszabb módja a keresztesztelésnek, és lehet-e, illetve szabad-e megismételni a keresztesztelkédést? Kedves-e ez Isten előtt, áldását adja-e rá, vagy sem? Jelent-e a Biblia szerint valami pluszt a felnőtt keresztség, illetve a bemeztetés a meghintés szemben?

A víz a bemeztetésnél és a meghintésnél is Jézus Krisztus bűntörölő vérét jelképezi. „Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.” (1Ján 1,7)

„Térjete meg, és kereszteszteljedtetek meg valamennyien Jézus Krisztus nevére, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.” (Csel 2,38) A víz tehát mindkét formában azt jelzi, hogy a régi, Ádám-tól örökölt természetem bűnös, a szívem csalárd (1Móz 8,21 Jer 17,9), és szükségem van egy új, felülről való természetre (az újonnan születésre), ha nem akarok a bűneim miatt elkárhozni. (Ján 3,6-7) A megtisztulás, vagyis a bűnbocsánat szükségességének üzenetét viszont egyáltalán nem befolyásolja a víz mennyisége, illetve a keresztesztelés metódusa. Nem véletlen, hogy a meghintésnél a fejtetőre csorgatjuk a vizet: így ugyanis a víz szimbolikusan végigfolyik az egész testen, mintegy beborítja (bemeztíti) azt, hogy jelezze: **Megtisztulásra és egyben Jézus Krisztussal egy új élet megkezdésére van szükségem!** (Gal 2,20) Mindebből látható, hogy nincs semmilyen lényegi különbség a meghintés és a bemeztetés szimbolikája között. S ami a leglényegesebb: A változást az életben nem a keresztség, nem a meghintés vagy a bemeztetés végzi el, hanem az élő Ige és a Szentlélek! „Krisztus szerette az egyházat, és önmagát adta érte, hogy a víz fürdőjével az Ige által megtisztítva megszentelje.” (Ef 5,25-26) „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.” (Ján 3,5)

Ha nem voltam megkeresztesztelve, és ezért felnőttként kerül rá a sor, akkor bármelyik változat megerősít a hitemben: Lezárom az eddigi életem, - „meghalok” (a víz alá kerülök, mintegy „megfulladok”) a bűneim számára, mert méltóvá tettem a kárhozatra, - és az Úr Jézussal újat kezdek. Ennél az új kezdetnél - legalább is látszólag - a bemeztetés (alámérés), mint jelkép erősebbnek tűnhet, de kérdés, hogy Isten az érzéseinket kívánja-e felgerjeszteni, vajon a látszatban gyönyörködik-e, vagy inkább erős hitben akar-e látni bennünket? (vö.: Ján 6,29) Vajon neki az élményünk fontosabb-e, vagy az az igazság, amit egy szimbolikus

cselekmény által a szívünkre akar helyezni? (1Ján 3,23) Mintha, ezt kérdeznék: **Ha a keresztség módjától függetlenül nem tekinted úgy, hogy meghaltál a régi életed számára, akkor vajon az enyém vagy-e egyáltalán?** Beméritkeztél? Meghíntek? Nem mindegy? - Az a kérdés, hogy elítélni valónak, kárhozatra méltónak tartod-e az eredeti (Ádámól örökölt) természetedet, s hiszed-e, hogy Valakinek meg kellett halnia helyetted, hogy megmenekülhess?! És vajon kész vagy-e lelkileg feltámadni, és az Úr Jézussal már itt e földön új életet kezdeni? - Ezek az igazán lényeges kérdések! „A keresztség által ugyanis eltemettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk.” (Róm 6,4)

Az élő hitre jutásunkat tehát meg lehet vallani a felnőtt keresztség bármelyik formájában! - Kérdés: Vajon élményt, érzéseket keresünk-e benne, vagy valami mást? Isten szemében vajon van-e jobb, vagy rosszabb módja a keresztkedésnek?...

Nézzük most meg, mit tanít Isten Igéje a gyermekkeresztségről. Láttuk, hogy Pál nyugodt lélekkel megkeresztelt akár egész családokat is egyszerre. (Csel 16,33 1Kor 1,16) De vajon miért tett így, amikor a gyerekek, főleg a kicsik, még fel sem tudták fogni, mit is kellene elhinniük az üdvösséghez? Vajon nem Pál tanította-e: „Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözlés.” (Róm 10,9) Bizony ő, s mindez teljesen összecseng az Úr Jézus szavaival: „Aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözlés, aki pedig nem hisz, az elkárhozik.” (Mk 16,16; vö.: Mt 10,32) Viszont: A keresztség üzenetének és jelentőségének van egy, az Ószövetségbe visszanyúló tartalma is, ami magyarázatot ad az apostolok által gyakorolt gyermekkeresztségre. S ez nem más, mint a Szövetség ígérete!

Isten a „hívók atyjának” nevezett Ábrahám családjában elrendelte, hogy nyolcnapos korukban kerüljön egy jel a gyermekeikre. (1Móz 17,9-14) A körülméletés Isten szövetségének a jele volt, ami arról tanúskodott, hogy az üdvösség dolgában Ő a kezdeményező, Ő ajánlja fel megmentő szeretetét a hívőknek. **Ő meggy és ment elénk már csecsemőkorukban, jó előre szövetséget dolgozott ki számukra, és óriási áldozatot vállalt értük.** (Ján 3,16) Majd hűséget esküdött,

hogy szövetséges ígéreteit megtartja. (5Móz 7,9) - Ez hatalmas horderejű felajánlás volt nem csak Ábrahám, hanem valamennyi hívő utódja számára: Isten felkínálta a megváltást (azaz lesz valaki, aki bűnhődik helyettünk), hogy aki hisz őbenne, annak bűnbocsánata és örök élete legyen! „A te utódod által nyer áldást a föld valamennyi népe.” (1Móz 22,18) - Ma már tudjuk, hogy konkrétan Jézus Krisztusra utalt Isten szövetséges felajánlása: „Mert valahány ígérete van Istennek, azokra őbenne van az igen, és ezért általa van az ámen is, az Isten dicsőségére általunk.” (2Kor 1,20 és Csel 4,12) **Ezért akik hisznek Isten mindent megelőző és megmentő ígéretének, azok az apostolokkal együtt feltetetik Uruk szövetségének jelét a gyermekeikre.** Épp az egyház megszületésekor prédikálja Péter apostol: „Mert tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk.” (Csel 2,39) - Ezért keresztkelünk mi is bátran gyermekkorban! Hiszük, Isten a kezdeményező (Ef 1,4), Ő gondoskodott előre mindarról, ami az üdvösségünkhöz szükséges (Ján 1,29; 1Ján 4,19), és nem épít a mi teljesítményeinkre, hiszen azokba mindig belekeveredik a bűn. (1Móz 8,21) Ő keres meg, Ő hív el, s szövetséges ígéreteit rábízta a hívő szülőkre. A felnövekvő gyerekeknek pedig nincs szüksége arra, hogy felnőttként újra keresztkeljenek (sem meghintéssel, sem bemerítéssel), hiszen Ő állja a szavát: Végig érvényben maradnak üdvösséges ígéretei! (2Tim 2,13)

Az viszont szükséges, hogy a felnőtt ember személyes hittel elfogadja és megköszönje a Szövetségben felkínáltakat, megtérjen bűnös útjairól, s ezután Jézusnak éljen! Ez történik meg az élő hitre jutás alkalmával. Visszatekintve gyerekkori keresztkéségükre ezért kiáltott fel így Luther és a többi reformátor is a megtérése után bizakodó, megújult hitel: „Meg vagyok keresztkelve!” (vagyis ott van Isten szeretet-szövetségének jele rajtam) - most pedig már hiszem és tudom, hogy Isten minden ígérete érvényes rám Jézus áldozatáért! Boldogan, szívből valom: „Testestől, lelkestől, mind életemben, mind halálomban nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok!” (Heidelbergi Káté 1. kérdés-felelet) **Azaz: Már hiszek, és meg is vagyok keresztkelve!** S azt is tudom már, hogy ha nem hiszek, el fogok kárhozni...

Mindebből az következik, hogy Isten Igéje szerint a hit és a keresztség között **fontossági sorrend** áll fenn és nem időrendi! (Mk 16,16)

A szövetség jelét tehát nem kell újra feltenni a testemre, hiszen azt Isten helyezte oda, s komolyan is gondolta. - Ki vagyok én, hogy eltaszítom Isten előre felkínált szövetséges szeretetét és semmissé nyilvánítom a gyerekkori keresztkéségemet?! (Az újra keresztkedésdel ugyanis ezt tenném.)

Nem ezt kell tenni, hanem végre hinni mindazt, amit Ő a bűnről és a kegyelemről kijelentett: „A bűn zsoldja a halál, az Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róm 6,23)

A keresztkésben tehát Isten „szólameg” a szimbólumok nyelvén, és nem az ember. (A „sákramentum” eredetileg "hűségsküt" jelentett, azaz elköteleződést valaki, pl. egy hadvezér mellett.) Mennyei Atyánk kínálja fel bűnbocsátó kegyelmét s az örök életet, és ezt nem vonja vissza a halálunk napjáig. (Ezért nem teszünk különbséget, hogy mikor és melyik felekezetenél történt a keresztkés: az Ige tanítását komolyan véve teljesen mindegy!) De éppen ezért arcátlanság Istennel szemben, ha szinte „követelem” egy új keresztkedés által a következőt: Uram, újra ajánld föl a szövetségedet és minden kincsedet, amit Fiad megváltott nekem, s amit már a gyermek-keresztkésben felkínáltál! - Nem, nem kínálja föl újra, hanem ezt mondja: **A keresztkésed már megtörtént, vagyis szövetséges ajánlatom jele ott van a testeden, most már higgy, ha üdvözlés szeretnél!** (Zsid 11,6; Mk 16,16) S tégy erről bizonyosságot, akár konfirmandus korodra jutsz el idáig, akár később történik meg veled az élő hitre jutás. „Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk (azaz elfogadottá legyünk Isten számára), és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözlünk.” (Róm 10,10)

Hitvalló őseink évszázadokon át így élték meg boldog, üdvözítő hitüket, megkeresztelve gyerekeiket, bátran használva a meghintés gyakorlatát, és senkit nem bocsátva második keresztkésre. Egyházunk hitvallása, a Heidelbergi Káté a 74. kérdésében így fogalmaz: „Meg kell-e keresztkelni a kisdedeket is?”

Meg; mivel ugyanis ők is éppúgy beletartoznak Isten szövetségébe és egyházába, mint az idősebbek. S mivel Isten a Krisztus vére által a bűnből való

váltságot és a hitet munkáló Szentlelket éppúgy ígéri nekik is, mint az idősebbeknek, ennél fogva a keresztség által, mint a szövetség jegye által, a keresztyén anyaszentegyházba őket is be kell avatni és a hitetlenek gyermekeitől meg kell különböztetni, amint ez az ószövetségben a körülmetélés által történt, amelynek helyébe Krisztus az újszövetségben a keresztséget szerzette.”

Egyházunk másik hitvallása, ami iránt szintén hűséget fogadnak az egyházi szolgálatba álló presbiterok, hitoktatók, lelkészek, illetve egyházi elöljárók, így fogalmaz: „Isten egyházában csupán csak egy keresztség van (Ef 4,5) és elég is egyszer megkeresztelkedni, vagyis Istennek szenteltetni. Az egyszer elfogadott keresztség pedig az egész életen keresztül tart, és ez az Isten gyermekeivé való fogadtatásunknak örök pecsétje. Mert a Krisztus nevébe való megkeresztelkedés annyi, mint az Isten fiainak szövetségébe és családjába, tehát örökségébe való beírás, felavatás és befogadás.” (II. Helvét Hitvallás, XX/2)

Összefoglalva tehát:

- 1.) Egyetlen gyermekkeresztség sem történik véletlenül és nem is a szülők hitén múlik az érvényessége. (Róm 9,16) Viszont nem is üdvözít önmagában senkit sem. Jézus Krisztus az Üdvözítő és nem egy szertartás! (Csel 4,12; Luk 2,11; Tit 2,11; Ján 14,6)
- 2.) A keresztséget ő rendelte el, és Isten szövetséges szeretetének felajánlását jelzi: Ő szól rajta keresztül a szimbólumok nyelvén. Mi pedig az ő nevében, az ő megbízatása alapján hajtjuk végre. (Mát 28,18-20; Fil 2,13)
- 3.) A keresztségre hivatkozva lehet élő hitre segíteni a felnövő embert: Térj őhöz és higgy benne, mert már csecsemőkorodban, - minden előfeltétel, jószág és vallásos teljesítmény nélkül, azaz kegyelemből - felajánlotta bűneid bocsánatát és az örök életet! (Jer 31,3; Ján 3,16; Ézs 43,1) - Ha viszont nem hiszel Istennek a bűneidre vonatkozó egyedüli megoldásában, akkor elkárhozol! (Ján 3,36)
- 4.) Ezentúl minden cselekedetedet az Isten szeretet-szövetsége iránti hála motiválja! (Kol 2,6-7)

Ha valakit gyermekként megkereszteltek, akkor a megtérése, vagyis élő hitre jutása után adjon boldog szívvel hálát érte, s keresse az alkalmát, hogy megvallhassa ajándékba kapott új életét. (E

lelki feltámadás, azaz újonnan születés megvallása történhet istentisztelet, vagy bármilyen más gyülekezeti alkalom keretében.) (Ef 2,1-5)

Amint a Szentírás fenti idézetei és a hitvallásaink is mutatják, nincs szükség újra keresztelésre semmilyen formában. A keresztség nem az egyes ember élménye, hanem Isten csodálatos üzenete, kegyelmének felajánlása. Ha viszont valakivel gyermekkorában ez nem történt meg, akkor kérje a megkeresztelését, de immár annak tudatos és nyílt megvallásával együtt, hogy Isten kegyelme megragadta és hiszi: **Istennek a bűnbocsánatra és az örök életre vonatkozó ígéretei érvénybe léptek az életében!** (Ezért felnőtteknél a konfirmáció és a keresztség összekapcsolódik.)

Ha valakiről utólag derül ki, hogy nem volt megkeresztelve, akkor a hitvallása, illetve kérése alapján kiszolgáltatjuk számára a sákramentumot. Ezt azonban csak meghintéssel gyakoroljuk, hiszen ez is tökéletesen szimbolizálja mindazt, amire szükségünk van az Ige szerint, vagyis a régi élet lezárására (a bűn átkától való megszabadulásra) és az új élet megkezdésére. (Ef 5,14) De ha valakinek pl. volt egy bemelegítő keresztelkedése és szeretne hozzánk tartozni, azt nagy szeretettel befogadjuk, és semmiképpen nem kívánjuk újra keresztelni. Bevesszük a hivatalosan nyilvántartott gyülekezeti tagok jegyzékébe, s csupán azt kérjük tőle, hogy a fentiek szerint fogadja el a meggyőződésünket. (Ha választójogot is szeretne gyakorolni közöttünk presbiter-vagy lelkész választás esetén, akkor megkérjük, tegyen konfirmációi fogadalmat, mert így egyházi törvényeink alapján bekerülhet a választói névjegyzékbe is.)

A testvérszeretemben, nyitottságban, teológiai látásunk formálásában igyekszünk minden tekintetben Isten Igéje szerint gondolkodni és cselekedni:

„Benne vagytok körülmételek is, de nem kézzel végzett körülmételekkel, hanem a Krisztus szerinti körülmételekkel, a bűn testének levetése által. A keresztségben vele együtt eltemettek benneteket, és vele együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halottak közül.” (Kol 2,11-12) Vagyis valljuk: A lelki feltámadás a Jézus Krisztusba vetett hit által válik valósággá az ember életében, akármikor keresztelkedett és akármelyik formában is élte azt át. **„Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség.”** (Ef 4,5)

Ha a fentiek ellenére valaki mégis ragaszkodik az újra-keresztelkedéshez (bármilyen formában), az nem tudja képviselni egyházunknak a Szentírásra alapozott hitvallásos meggyőződését. Sok gyakorlati példa mutatja, hogy a remélt lelki megújulás is elmarad az életéből, hiszen azt sohasem szertartások végzik el az emberi szívben, hanem az Isten Igéje és az Ő áldott Lelke. Ezért: „Különbé idegen tanításoktól ne hagyjátok magatokat félrevezettetni. Mert az a jó, ha kegyelemmel erősödik meg a szív.” (Zsid 13,9) (vö.: Zsid 4,12; 2Tim 3,16-17; Kol 2,23) S a fentiek alapján hittel valljuk, hogy nem engedelmesebb hívő az, akit felnőttként bemelegítettek, mint az, akit gyerekként vagy felnőttként meghintéssel kereszteltek meg. „Jézus ezt felelte nekik: Az az Istennek tetsző dolog, hogy higgyetek abban, akit ő küldött.” (Ján 6,29)

A Reformáció immár több mint 500 éve hirdeti: Sola Scriptura - azaz térjtek vissza az igei alapokhoz! Engedjünk neki, s a javunkra válik...

Somogyi László
lelkipásztor

A „MAI IGE” CÍMŰ ÁHÍTATOS FÜZETRŐL

„Vigyázatok, nehogy valaki félrevezessen benneteket valamilyen filozófiával, értelmetlen okoskodással, vagy emberi hagyományokkal, amelyek a világot uráló hatalmasságoktól, és nem Krisztustól származnak.” (Kol 2,8; - EFO)

Amikor e néhány gondolatot megfogalmazom, távol áll tőlem minden ítékezés vagy bántó szándék. Egyetlen „indulat” vezérel (Fil 2,5): a rám bízottak vezetése és tanítása, hogy ki-ki „tartani tudja magát a mi Urunk Jézus Krisztus egészséges beszédéhez.” (1Tim 6,3)

A Mai Ige című áhítatos füzetet a megjelenésétől kezdve hosszú időn át olvastam. Viszont egyre jobban világossá vált, hogy minden áldása és megszólító üzenete ellenére, a három szerző közül különösen az egyik egy olyan humanista szemléletet közvetít, ami idegen Isten Igéjétől. Finoman és szinte észrevétlenül az embert és annak szükségleteit, pontosabban ó-emberi elvárásait szolgálja ki, ahelyett, hogy Istent magasztalná és az Ő imadására sarkallna. A Nagy parancsolat második mondatának (Mát 22,39) félreértésével ön-szeretetre és egy sikerorientált életre ösztökél, ami ellentétes Urunk világos kijelentésével: „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponként a keresztyét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét értem, megmenti azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti vagy romlásba viszi?” (Luk 9,23-25)

A Mai Igében előforduló teológiai „csúsztatásnak” súlyos lelki következményei lehetnek az olvasók életében. Pl.: őszinte bűnbánat helyett önmagam hamis, nem biblikus elfogadása; önmegtagadás helyett pszichés vagy akár testi vágyaim előtérbe engedése; Isten dicsőítése helyett vágyaim bűnös kiszolgálása; Isten véresen komoly szeretetének felcserélése egy „nyálás”, végül mindent elkenő és elfogadó, egy-egy bibliai igazságot könnyedén feladó szeretet-fogalommal. - Ne engedjünk e „felhígított evangélium” csábításának! „Az a próféta, aki álmodást látott, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki ígét kapott, hirdesse ígémet igazán! Mi köze a szalmának a tiszta búzához? - így szól az Úr.” (Jer 23,28)

Néhány példát idézek korábbi számokból, ahol pontatlan, félrevezető fogalmazással találkozhattunk. Hozzáteszem: nem tételezek fel a szerzőkről semmilyen rosszindulatot, csupán hozzák azokat a gondolatokat és látásokat, amit különböző teológiai, illetve pszichológiai irányzatokból magukévá tettek, de – nekem úgy tűnik - nem vizsgálták meg őket következetesen a teljes Szentírás mérlegén. És ez baj! Tudom és vallom, hogy én is „tükör által homályosan látok” (1Kor 13,12), ezért a II. Helvét Hitvallás aláíróival együtt (Zürich, 1566. március 1.) kijelentem: „... végül azoknak, akik Isten Igéjéből jobbra tanítanak, köszönetünk nyilvánításával készek vagyunk engedni, és hozzájuk igazodni az Úrban, akinek dicsőre és dicsőség.”

Nézzük tehát például a Mai Ige 2009. harmadik negyedévi füzetét:

Az un. „négy lelki törvényből” kiindulva (ez egy megtérésre segíteni akaró, rövid, missziós megfogalmazás, amit nem kívánok külön elemezni) arról beszél, hogy Istennek csodálatos terve van az ember életével. Az ember bűnösségéről viszont nagyon gyenge tanítást ad, s nemcsak itt, hanem ez általában jellemző a füzetekben. Az itt használt „elfordult Istentől és nem hallgatott rá” kifejezések nagyon erőtlenek. A hitelenségről, törvényszegésről, lázadásról, a Sátánnak való hitelt adásról, teljesen romlott természetéről szó sincs. A bűn következményéről, a halálról, a kárhozátról sincs szó, ahogyan általában a többi, napi elmélkedésben sem. A bűn negatív következményeként csupán annyit említ, hogy az ember „nem tapasztalhatja meg (Isten) szeretetét és életére vonatkozó tervét.”

A 3. pont említi Jézus Krisztust, de csupán úgy, hogy „Isten megoldása az ember bűnére”. Hogy hogyan megoldás, azt nem tudjuk meg. A megfeszített Krisztusról, a kereszt evangéliumáról, a helyettes áldozatról, a kiengesztelésről, a kiöntött drága vérről nem olvasunk. (Zsid 9,22) De a megigazulásról sem! Jézus csupán eszközzé degradálódik az ember kezében. Azt olvassuk, hogy Ő az, aki által „megismerheted és megtapasztalhatod Isten szeretetét és életedre vonatkozó tervét.” A 4. pontban röviden megemlékezés kerül a bűnbánat és Jézus Krisztusnak az élet Uraként való elfogadása, s végül egy

„megtérő-imádság”, amely által a leírás szerint meg lehet ismerni Istent.

Hogy miért van az embernek szüksége Jézusra, arra a Mai Ige a 2010-es kiadványoktól kezdve még ezeknél is felvizezettebb evangéliummal válaszol, amit még rövidebben, három pontban összefoglalva a hátlapon, vagy az utolsó oldalakon olvashatunk: „Három ok, amiért szükség van Jézusra” címmel.

Első ok: „Mert kísért a múltad.” Itt azonban Isten jogos ítéletéről, haragjáról, amely alól megszabadít a Fiú, nem olvasunk. A megtisztítás mikéntjéről, a golgotai váltságáldozatról sem. Pedig: A múltunk nem kísért bennünket, hanem átok alatt tart: „A bűn zsoldja a halál.” (Róm 6,23) „Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedetük gonoszak. Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjene a cselekedetei.” (Ján 3,19-20)

A második ok: „Mert szükséged van egy barátira.” Jézus a legfőbb szükségünkről más mondott: „Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy azt mondtam neked: Szükség nektek újonnan születnetek.” (Ján 3,6-7) Nekünk először is Megváltóra van szükségünk, nem barátira. Döbbenetes ebben a pontban azt olvasni, hogy Jézus a legjobbat hiszi az emberrel kapcsolatban! - A Bibliában ez áll: „Jézus nem bízta magát rájuk, mert ismerte mindnyájukat, és nem szorult rá arra, hogy valaki is bizonyosságot tegyen neki az emberről, hiszen magától is tudta, mi van az emberben. (Ján 2,24-25)

A harmadik ok: „Mert az Ő kezében van a jövő.” - Elgondolkodtató, de egyben ijesztő is, hogy a leggyakrabban előforduló szavak között találjuk a következő kifejezéseket: pénz, siker, álm, vezető. „Isten számára nincs lehetetlen. Ő lehet az orvosod, a tanácsadód, a tözsdeügynököd, az ügyvéded és bármi más, amire épp szükséged van.” (2012. július 5.) Itt példát látunk arra is, ami sok elmélkedésből világosan kitűnik, hogy tkp. Isten van az emberért, és nem éppen fordítva! Néha egyensúlyozni próbál az áhítat szerzője, de az alapvető gondolkozásmódja így is szembevető: „... ne engedd,

hogy én-központúvá válj! Isten azt akarja, hogy élvezhesd a sikert, de bármikor, amikor a haszonkulcs fontosabbá válik, mint a szolgálat elve, elveszted Isten áldásait. Másodsor: ne vessz el a földi dolgokban! Egy sikeres vezető írja..." (2012. július 8.) Teljesen világos a következő mondat is: „Értsd meg ezt: Isten a bátorító szavakat, tetteket és viselkedésmódot használja arra, hogy erősítse bennünk az elszántságot a sikerre.” (2012. augusztus 3.)

Összefoglalva: Arra kérem kedves Olvasóimat, hogy nyitott szemmel és

nyitott szívvel vizsgálják meg: a Mai Ige áhítatai Jézus Krisztust dicsőítik-e, vagy önmagunk és a világ szeretetére csábítanak? Mert Ő maga, mint élő Ige, ezt hagyta ránk: „Én pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneiket.” (Ján 12,32) „Ne szeressétek a világot, se azt, ami a világban van. Ha valaki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága, és az étellel való kérkedés, nem az Atyától, hanem a világtól van.” (1Ján 2,15-16)

- Mennyei Atyánk egyértelműen Jézusra mutat: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, reá hallgassatok!” (Mát 17,5)

S hogy alternatívát is említsünk, hadd ajánljak legalább kettőt: Cseri Kálmán - A kegyelem harmatja (Harmat Kiadó); Carl Eichhorn - Isten műhelyében (Evangéliumi Kiadó)

Somogyi László
lelkipásztor

KÖZELMÚLTUNK ÖRÖMEI ADVENT – KARÁCSONY – SZILVESZTER

Karácsony

Isten iránti hálaadással a szívemben tekinthetek vissza a Karácsonyra. Hajdúböszörményi szokások szerint Szenteste, a hittanos gyermekek szolgálatával telhetett. Idén két iskolából is érkeztek tanulók, akik felelevenítették a karácsonyi történetet, Jézus Krisztus születését. Az Eötvös József Magyar-Angol Két Tanítási nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolából ötödikes, hetedikes és nyolcadikos gyermekek, míg a Középkerti Általános Iskolából negyedikes, hatodikos

és nyolcadikos anyaggal, és feladatokkal mélyíthették el az eddig megszerzett tudásukat. A téli szünet előtti utolsó hittanórán, minden csoporttal apróságokat készítettünk, mely úgy válhat otthonuk díszévé, hogy Krisztus születésére emlékeztet. Alsó tagozatban papír angyalokat készítettünk, felsőben pedig karácsonyi csillagokat hajtogattunk. Istenünk gondviselő szeretetének köszönhetően, mint minden évben, idén is kiosztásra kerültek a karácsonyi csomagok. Az összeállításukban az ifjúság segítkezett. Az öröm nem maradt el, minden gyermek, hálás szívvel fogadta a meglepetést.

A tanórákon, mindhárom iskolában együtt készültünk a Karácsonyra, melyben a Református Pedagógiai Intézet tankönyvcsaládja nagy segítségünkre volt. Korosztálynak megfelelő tan-

és nyolcadikos anyaggal, és feladatokkal mélyíthették el az eddig megszerzett tudásukat. A téli szünet előtti utolsó hittanórán, minden csoporttal apróságokat készítettünk, mely úgy válhat otthonuk díszévé, hogy Krisztus születésére emlékeztet. Alsó tagozatban papír angyalokat készítettünk, felsőben pedig karácsonyi csillagokat hajtogattunk. Istenünk gondviselő szeretetének köszönhetően, mint minden évben, idén is kiosztásra kerültek a karácsonyi csomagok. Az összeállításukban az ifjúság segítkezett. Az öröm nem maradt el, minden gyermek, hálás szívvel fogadta a meglepetést.

és nyolcadikos anyaggal, és feladatokkal mélyíthették el az eddig megszerzett tudásukat. A téli szünet előtti utolsó hittanórán, minden csoporttal apróságokat készítettünk, mely úgy válhat otthonuk díszévé, hogy Krisztus születésére emlékeztet. Alsó tagozatban papír angyalokat készítettünk, felsőben pedig karácsonyi csillagokat hajtogattunk.

Istenünk gondviselő szeretetének köszönhetően, mint minden évben, idén is kiosztásra kerültek a karácsonyi csomagok. Az összeállításukban az ifjúság segítkezett. Az öröm nem maradt el, minden gyermek, hálás szívvel fogadta a meglepetést.

Régi szokásnak megfelelően Bodaszőlőn is volt karácsonyi Isten-tisztelet, melyen Somogyi László lelkipásztor hirdette az Igét. A művelődési központban gyűltünk össze a gyermekekkel és családjaikkal, ahová elkísért bennünket Oláh Anna teológus hallgató testvérünk is.

Istené a dicsőség, hogy megannyi programmal tudtunk ráhangolódni a szeretet ünnepére!

Tóth-Serbán Orsolya
hitoktató

Világhírű kanadai-svéd orgonaművész a Hajdúságban

2017. december 12.-én este, Hans-Ola Ericsson magyarországi turnéjának hajdúböszörményi állomásán, romantikus zeneszerzők műveiből összeállított programot hallhattunk a Kálvin téri református templom nemrégiben rekonstruált, egyedülálló Angster-orgonáján.

A Svédországban született Hans-Ola Ericsson napjaink egyik legmeghatározóbb orgonaművésze. Szuggesztív orgonajátékát, számos díjnyertes lemezfelvételen is megörökítette, melyek közül a legismertebb az a sorozat, amin egykori tanára, Olivier Messiaen összes orgonaművét rögzítette. Népszerű pedagógusként, több egyetemen is tanít (McGill University – Kanada, Bréma - Németország, School of Music in Pitea és Royal Academy of Music - Svédország), rendszeresen hívják kurzusokra, nyári egyetemekre vendégprofesszorként, hazánkban is tartott mesterkurzust a Zeneakadémián és a Művészetek Palotájában. A törtenelmi orgonák és a korhű előadásmód nemzetközileg elismert specialistája, aki emellett maga is zeneszerző, megannyi kortársmű ősbemutatója és népszerűsítése fűződik a nevéhez. Hans-Ola Ericsson számos orgonaépítéshez és felújításhoz kapcsolódó projektben is részt vesz, így ő irányította Európa egyik legjelentősebb orgonaépítésének munkálatait a svédországi Piteåban, a Studio Acusticum nevű koncertteremben. Sokoldalúságát fémjelzi, hogy a németországi Oppenheim városának borlovagja is.

2017-es magyarországi turnéján az ország legkiválóbb hangszereit szólaltatta meg, melyeket maga választott ki nagy műgonddal, köztük a hajdúböszörményi Kálvin téri református templom rekonstruált Angster-orgonáját, mely világvizonylatban is páratlan hangszernek minősül.

A koncerten mintegy hatszáz főt számoztak a hallgatóság soraiban, mely – tekintettel a városban aznap este zajló egyéb, vonzó programokra – várakozáson felüli érdeklődésről, és az emberek magasszintű kultúra iránti igényéről tanúskodik.

Az est igei köszöntéssel és annak rövid magyarozatával kezdődött - melyet Somogyi László lelkész tolmácsolt. A hallgatóság visszajelzései szerint, már a bevezető gondolatok is kiváló lelki ráhangolódást nyújtottak a feledhetetlen zenei élményt kínáló műsorhoz, melyet tovább emelt dr. Szilágyi Gyula orgonaművész, egyetemi tanár elhangzó darabok közé ékelt egy-egy érdekfeszítő ismertetője.

É r z é k e n y, mégis szenvedélyes hangszerke-

zelésnek lehettünk nemcsak fültanúi, hanem -a templomtérben elhelyezett óriás kivetítőnek köszönhetően- szemtanúi is. Az ízlésesen összeállított műsort Edward Elgar későromantikus műve, a Vesper Voluntaries (Op. 14.) indította, melyet két Liszt Ferenc által készített átirat folytatott. Először Richard Wagner nagyívű operájából, a Tannhäuserből hallhattuk a híres Zarándokkórust, majd egy Bach-kantátát, az „Ich hatte viel Bekümmernis” orgonára adaptált Előjáték és fűgáját. Az átiratok után Brahms posztumusz kiadott 11 Korárelőjátékából válogatott négyet, majd az estet az ismertebb zeneszerzők művei után Oskar Lindberg, későromantikus svéd komponista két rendkívül hatásos darabjával zárta.

A hangszertől való elragadtatását jól tükrözte, hogy a koncert másnapján visszament a meglehetősen zimankós templomba gyakorolni, mert az egyik legkedvesebb műve Lisztől, idézem: „*az Ad nos, ad salutarem undam fantasztikusan szólhat ezen a hangszeren, ebben a térben...*”

A művészt nemcsak az elképesztően színes dinamikai spektrumú hangszer nyugözte le, hanem a hajdúböszörményiek páratlan vendégszeretete is, melyhez hasonló fogadtatást sehol máshol nem tapasztalt eddigi turnéi során.

Az orgona zene egyik lelkes hallgatója

VISSZATEKINTÉS AZ ÉNEKKAR 2017. ÉVBEN VÉGZETT SZOLGÁLATÁRA

„Isten hord karjain, ne csüggedj el,
Védelme biztató, jöjj, ismerd fel.
Hatalmas karjain magához von,
Nem árthat semmi sem, ő oltalom.
Kézen fog Isten és vigyáz reád,
Szeretet, mint gyermekét, hisz Ő Atyád!
Hitben e szent tudat sziklaszilárd,
Hűsége megmarad próbákon át!”

Ezzel a szép ének részlettel köszöntöm a kedves olvasókat, hisz a gyülekezeti alkalmainkat látogató testvérek előtt bizonyára ismerősen csengenek ezek a verssorok. Magam is gyakran idézgetem, amikor valamiért „gondban vagyok”; vagy szívembe hála gyűl Isten megtapasztalt gondviseléséért, szeretetéért, átélt örömeikért vagy próbatételekért, akár az énekkar életében, és magán emberként is. A gyülekezet előtt, szinte nyitott könyv az énekkar múltja, jelene, hisz szem és fültanúja majdnem minden szolgálatunknak. Így nyilvánvaló testvéreim előtt hogy, az elmúlt évben /2017./ minden vasárnap délelőtt szolgált az énekkar; ünnepeken is, kivéve a nyári szünetet / amely július 01.–szeptember 17.-ig tartott/ és december 17.-t, amikor az óvoda női kara énekelt. Az énekkar szempontjából „rendhagyó Istentisztelet” is volt, három. Február 12.-én vasárnap este volt az első. Hollósi István testvér kért fel minket külön szolgálatra, estére. Alapigeként az I. Kir. 22:29–35-ig terjedő szakaszt választotta, melyről SZEREP CSERE címmel tartott Igehirdetést. Az igemagyarázatot meg-megszakítva, 5 énekkel szolgáltunk ezen az alkalmon. A második ehhez hasonló rendezvény, a

Város napi Flash mobszerű együtt éneklés a város kórusaival. A harmadik pedig, a december 17.-én tartott irodalmi est. Az énekkart zongorán és orgonán túlnyomó részt ebben az évben is Harsányi Lászlóné kísérte, de kivette a részét a szolgálatokból Király Hunor is, aki időközben kántora lett a gyülekezetünknek. Június 18.-án volt a hálaadó énekünnepélyünk, melyen két részletben 11. éneket énekelünk Istenünk magasztalására. A második félév, már az elején különlegesen indult. Meghívást kaptunk szeptember 13.-ra szerda délutánra, a Városházára egy Flash mobszerű együtténeklésre a város kórusaival a Bocskai téri Református Templomba a Reformáció 500 éves évfordulója alkalmából. Szeptember 03.-a volt az első közös próbálkozás a hat énekkar koordinálása.

Résztevői:

- Baltazar Dezső Református Általános iskola – Magvető gyermekkórusa és tanári kara /Orbán Istvánné Karvezető/
- Baptista gyülekezet vegyes kara /Tóth Donát vezetésével/
- Bethlen Gábor Általános Iskola gyermekkórusa /Rózsáné Fekete Csilla vez./
- Bocskai téri Református gyülekezet férfi kara /Csukásné Bernáth Krisztina vez./
- Daróczi Bárdos Tamás Vegyeskara /Gáll Péter vez./
- Kálvin téri Református Gyülekezeti Énekkara /Bertalan Jánosné vez./

Négy gyöngyszemet énekelünk közösen a „Reformáció 500” kórusmozduláson a Bocskai téri templomban a Városházán. Hangszeres közjátékok,

zongora, orgona kísérek, illetve a baptista fúvósok működtek közre az énekek még szebbé tételében – e jeles napon Isten dicsőítésére. A munkanapra eső ünnepi alkalom még is felejthetetlen élményt nyújtott mindannyiunknak. Egy hónap múlva pedig /okt. 14. szombat/már, az Egyházmegye IX. Énekkari találkozója indultunk Földesre. Majd, okt. 29.-én a Presbiteri választás volt. A szavazatok számlálása alatt pedig hét éneket énekelt az énekkar felváltva egy-egy orgona játékkal Király Hunor kántor által, és közös éneklés is volt a gyülekezettel. November 5.-én Somogyi László lelkipásztor beiktatására került sor. Az egyházi méltóságok és a lelkipásztorok bevonulása alatt a „Jertek, áldjuk Istent, zengjen szép zsoltár” kezdetű vegyes kari művet énekeltek Király Hunor kíséretével. Köszöntésként még két kórusművel is szolgált az énekkar ezen a nagyon örövendetes eseményen. December 17.-én Családi nap volt a gyülekezetben és az Óvoda női kara szolgált a gyerekek műsorát kiegészítve, így az énekkar erejét az aznap tartott irodalmi este összpontosította, ahol hét éneket fűzhattünk a versek közé, ebből hat éneket kísért hangszeren Timi néni, kinek ezúton is mondok köszönetet munkájáért. A gyülekezet vezetőinek is szeretnék köszönetet mondani, hogy helyet biztosítottak a próbáknak, megértik gondjainkat és támogatnak minket a szolgálatunkban. Mindenért Istennek legyen hála és dicsőség!

Az énekkar nevében Bertalan Jánosné

Karácsonyi alkalmak a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központban

„Adventi csendes áhítattal várom,
Meváltóm, jöttödöt.”

Bodnár Éva Adventi csendes áhítattal című versével vette kezdetét a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ idei első adventi gyertyagyújtó alkalmak, melyre szeretettel hívtuk és vártuk ellátottjainkat, vendégeinket, munkatársainkat egyaránt.

Minden gyertyagyújtó alkalmunk nyitott áhítattal kezdődött, melynek lelket emelő üzenetét az első három alkalmon **Somogyi László** nagytiszteletű úrtól, a negyedik alkalommal pedig **Hollósi István** segédlelkészről hallhattunk.

Az adventi időszakot megelőzően már jelen volt Intézményünkben az ünnepre való készülődés, hangolódás, hiszen különböző programokon, foglalkozásokon

adventi díszek, koszorúk készültek, illetve az adventi alkalmakra szánt műsorok próbái is megkezdődtek.

Lelkes felkészülési időszak után magabiztosan álltak az ünneplő közönség elé az Intézmény fiataljai, kollégái, későbbi alkalmakon pedig a település különböző iskoláiból érkezett gyermekek.

Az Intézmény fiataljainak műsora volt az első. Egy jelenetgyűjteményből

kiválasztott „**Mi a legszebb a Karácsonyban?**” című előadásukban a feltett kérdésre keresték a választ, melyre a legkülönbözőbb válaszok érkeztek:

„Életünk zajába ezért ma Jézus jöjjön!
Nem születhetett hiába itt a Földön.
Ő ad boldogságot, ha megnyitod szíved,
s lelked vallja kárát, ha nincsen hited.”
(A testté lett Ige
– Karácsonyi jelenetgyűjtemény)

A fiatalok, műsorukat egy karácsonyi énekkel zárták, minek köszönhetően a teremben valóban érezhetővé vált a meghittség különös hangulat.

Az első gyertyát **Somogyi László** nagytiszteletű úr gyújtotta meg, mellyel a „**hit**” lángja ragyoghatott fel, s mellyel jelképesen is kezdetét vette az adventi várakozás.

Második gyertyagyújtó alkalmunkon a kollégákból alakult „énekkar”szolgált, melynek tagjai a karácsonyi csodáról szóló énekeken túl, versekkel is megörvendeztették az összegyűlt közönséget. **Papné Nyíri Ibolya** testvérünk szóló előadással készült, és még a vendégekkel való közös éneklésre is sor kerülhetett.

Második gyertyánkat **Sarka-Szabó Sándor**, Intézményünk lakója gyújtotta meg, aki 2011-ben, az Intézmény megalakulásakor legelső lakóként beköltözhetett. Ezzel a gyertyalánggal a „**hit**” lángja után a „**remény**” lángja is fellobbanhatott.

Harmadik gyertyánkon, az „**öröm**” lángja, **Kajus Józsefné** gazdasági vezetőnknek köszönhetően kezdett égni, majd a gyertyagyújtást követően a **Hajdúböszörményi Kincskereső Óvoda** és

Általános Iskola 2. és 4. osztályos gyermekei érkeztek és adták elő szíveket melegengető ünnepi műsorukat. A gyermekek műsora sokakat elzékenyített nem csupán a közönség, de még a gyerekeket felkészítő pedagógusok közül is. Valóban emlékezetes műsort láthattunk tőlük.

Végül, de nem utolsó sorban Intézményünk bentlakó ellátottja **Farkas Ferencné** adta elő saját, illetve **Tóth Lajosné**, intézményünk nappali ellátottja, **Túrmezei Erzsébet**: A harmadik című versét.

„Mindig arra a harmadikra hallgass,
mert az a szeretet!
(Túrmezei Erzsébet:
A harmadik című verséből)

A negyedik, utolsó gyertyánkat Intézményünk vezetője, **Kertész Andrea** intézményvezető asszony gyújtotta meg, mellyel már a költő, **Túrmezei Erzsébet** versében korábban említett „szereget” lángja is égni kezdett.

A negyedik alkalom idén rendhagyó módon, a **Progress Service Kft.** közreműködésével szerveződött. A Kft. két tagja segédkezett a szervezésben, lebonyolításban, így délelőtt a **Középkerti Általános Iskola** gyermekeinek műsorát láthattuk, ugyanezen nap délutánján pedig már karácsonyi ünnepségünk következett, melynek keretében **Papp Lajosné**, intézményünk ellátottja adta elő saját versét és karácsonyi meséjét. Ica néni humoros, mégis mély érzelmekkel teli előadását követően **Lev Tolsztoj Pánov Apó** című meséje volt hallható a Kft. egyik képviselőjének **Rózsa Zsolt** előadásában. A fiatalember előadása Ica néni előadásához hasonlóan nem kis sikert aratott a közönség körében.

A sok-sok színes program után már csak az ajándékosztás maradt. Az akkora már feldíszített fa alatt lévő ajándékok néhány szorgos kéz segítségével hamar előbukkantak a színes csomagolópapírok közül a vendégek és ellátottak nem kis örömeire.

A fenti alkalmakra még visszaemlékezni is jó. Tartalmas üzenetekkel teli, meghitt alkalmak voltak. Örülök, hogy részese lehettem mindezeknek.

„Láttuk csillagát napkeleten s eljöttünk,
hogy bemutassuk neki hódolatunkat.”
(Máté 2,2.)

Köszönjük mindazoknak munkáját, akik hozzájárultak az alkalmak szerve-

zéséhez, zavartalan lebonyolításához, a színvonalas műsorok megvalósításához! Hálásak vagyunk és köszönjük a kitartást, szorgalmat, áldozatkészséget a szereplő közösségeknek és az őket felkészítő kollégáknak egyaránt. Isten gazdag áldását kívánjuk életükre, munkájukra.

Késő karácsonyi üzenetként álljanak itt azok a versek, melyeket Intézményünk bentlakói, **Farkas Ferencné** Eta néni és **Papp Lajosné** Ica néni írtak, s melyet a karácsonyi ünnepségen ők maguk adtak elő:

Farkas Ferencné: Karácsonyi köszöntő

Eljött a nap, mit várva vártunk
Az égen csillagfény ragyog,
Jézuska fáját im elhozták
A halkán szálló angyalok.
Köszönjük Néked, édes Jézusunk,
Hogy szíved minket így szeret,
Az angyalok dalával dicsérjük
mi is szent neved.
Ha elmúlik a Karácsony
Te akkor is maradj velünk,
Míg élünk ezt a kis közösséget
Szeresd, ó Istenünk!

Papp Lajosné: Karácsony

Hull a hó az égből,
Olyan, mint a bársony
Boldog minden ember
Eljött a Karácsony

Arany csengők szólnak
Színes lámpák égnek
Nézik a kis ózek, nyuszik
Most még ők sem félnek

Boldog minden ember
Ez a legszebb ünnep
A gonosz emberek lassan
El-eltűnnek

Szeretni kell egymást, ez az
Igaz ünnep, a harag
És gyűlöletek végre el is tűnnek

A gyerekek várják a sok ajándékot
A csillogó Karácsonyfát és
A sok játékot.

A jó Isten is küldött nekünk
Egy drága ajándékot
Megszületett Isten Fia
Eljött hozzánk kis Jézuska
Az Angyalok énekelnek
Ajándékkal kedveskednek

Minden ember szereti a Karácsonyt
Reggel este egy köszönő imát mond

Én Istenem vigyázz reánk
Mentsd meg e kicsinyke hazánk
Töltse be a fenyő illat
Kislakásunk szobáját

Kérjük meg az Istenünket
Fogja meg a mi kezünket
És nagyon sok szeretettel
Töltse meg a szívünket

Itt most megállok és
Mindenkinek nagyon Boldog
Karácsonyi ünnepeket kívánok

Áldott, szeretetben gazdag új esztendő,
mindenkinek!

„Íme a szűz fogan és fiat szül, Emmánuel
lesz a neve. Ez azt jelenti: Velünk az Is-
ten.” (Máté 1,23.)

Bertalan-Gellén Viktória

BESZÉLGETÉS PAPP LAJOSNÉ, ICA NÉNIVEL

Papp Lajosné Ica néni, a Kálvin János Református Szociális Szolgáltató Központ egyik bentlakó ellátottja. Ica néni már több mint 3 éve az Intézmény egyik legkedvesebb lakója. Vele beszélgettem múltóról, családról, versekről, és a Karácsony ünnepéről.

Szabó Anita: Kedves Ica néni, kérem, meséljen kicsit magáról!

Papp Lajosné (Ica néni): Hosszú élet áll mögöttem. Voltak benne szép dolgok, nagyon szépek és persze nem túl jó dolgok is. 83 éves vagyok. A férjemmel 38 évet voltunk együtt, négy gyermekem volt, Ica, Erika, Imre és Andika. Ma már csak Erikám van közöttünk. De szép nagy családuknak van, az unokák mellett,

van öt dédunokám és egy ükunokám is. Mindig szerettem a munkát, sokáig villamosvezetőként-, majd később a Volánnál ellenőrként dolgoztam.

Sz.A: Mi volt a legkedvesebb karácsonyi emléke?

Ica néni: Nehéz egy alkalmat kiemelni, hiszen a Karácsony mindig szép. De talán a legkedvesebb ilyen alkalom a Forradalom után volt. A gyerekek még kicsik voltak. Pestre mentem vásárolni nekik. A fiamnak egy játék traktort vettem, és egy fa villamost. Na és persze babákat. Alig bírtam hazacipelni, majd megszakadtam. De megérte, mert, ahogy a villamosra és a traktorra felültették a gyerekek a babákat, nagyon boldogok voltak. Andikám énekelte a Mennyből az angyalt, az volt a kedvenc éneke. Sokat kacagtunk azon a karácsonyon.

Sz.A: Mit jelent Önnek a Karácsony ünnepe?

Ica néni: Mindenképpen a Szeretet ünnepe, a békességet, és azt, hogy mindenki együtt van és örül. Az összes ünnepünk közül ezt szeretem a legjobban. Ilyenkor együtt van a család. Jut idő egymásra. Emlékszem minden karácsonykor főztem vagy 5-6 féle ételt. Jó volt látni, ahogy ettek a gyerekek.

Sz. A: Ica néni igen sok verset, mesét írt. Először is köszönöm, hogy olvashattam őket. Csodálatosak egytől

egyig. Meséljen kicsit az alkotásról! Hogyan születik meg egy műve?

Ica néni: Általában éjjel születnek meg a fejemben. Amikor nem tudok aludni, gondolkodom a múltóról. Ha valamit kitalálok, felkelek, és leírok 5-6 sort, majd visszafekszem. Így szépen lassan összeáll egy vers vagy mese. Andikám nagyon szerette a meséket, ezért sokszor neki írtam egy-egy mesét.

Sz. A: Az Intézet karácsonyi ünnepén is előadott egy saját verset Karácsony címmel. Mondana róla pár szót?

Ica néni: Idei vers, elgondolkodtató szerintem. A karácsony közeledtével született meg a gondolat, hogy papírra kellene vetnem az, ezzel kapcsolatos gondolataimat. Benne van minden ebben a versben, ami én vagyok. Emlékek, hit, szeretet.

Sz. A: Köszönöm kedves Ica néni, hogy ilyen őszinteséggel és nyíltsággal beszélgethettünk. Nagyon szeretetteljes emlék lesz ez számomra. Köszönöm.

Ica néni mai napig egy kis vonalas füzetbe írja verseit, meséit. Oly gyöngybetűkkel, melyet bármelyikünk megirgylhetne. Csodálatos délután volt, meghittséggel, tartalmas gondolatokkal.

Szabó Anita

CSENDES CSODÁK

évek során nem „szakadt meg ez a szál”, így tavaly decemberben az ötödik alkalommal szolgálhattunk a gyülekezet közössége előtt ilyen formában is. Ennek a legutóbbi estnek a középpontjában az imádság állt, ezt helyezte Isten a szívemre, bizonyára nem véletlenül. Hiszem, hogy nemcsak személyes létünkben, de a gyülekezetünk sorsában is megtapasztalhattuk az imádság megtartó erejét és áldásait a közelmúltban is. A lírai alkotások, prózai szövegek mind ezt a témát járták körbe. Hangulatilag széles skálán mozogtak a költemények: a lelki nyugtalanságban is Istenben bízó, Istenhez menekülő lélek szavától, a hétköznapiakban az Úr jelenlétére rácsodálkozó szemlélődésen át egészen a Teremtőt ujjongva dicsérő, magasztaló művek is elhangzottak. Az énekkar csodálatos ráfelelő énekei nemcsak elválasztották egymástól a különböző hangulati egységeket, de elmélyítették a szövegek tartalmát és gazdagították lelkünket. S miért csináljuk?

kezét énekkara is Mezőné Szabad Erzsébet presbiteri testvérnő részéről. Bertalan Jánosné Hajnika karvezető örömmel fogadta a lehetőséget, hiszen, mint ahogy fogalmaz: nagy hála és öröm gyűlt a szívembe Isten iránt, hogy lehetőséget kaptunk egy nem szokványos szolgálatra, melyet megtiszteltetésként fogadtam. Ez volt az első ilyen szolgálatunk. Fontosnak tartom és értékesnek. Azért, mert közel hoz egymáshoz két külön szolgáló munkacsoportot. Egyik kölcsönösen emeli a másikat, karöltve halad a kijelölt úton és erősít, egyben elmélyíti a lelki üzeneteket, bibliai igazságokat pl.: Krisztuskövetés, megbocsátás, szeretet, Istenhez kiáltás-fordulás, imádkozás, Isten magasztalása... Örülök, hogy igent mondtam a közös szolgálatra és nem hagytuk ki ezt a lehetőséget, amiért Istené a dicsőség. Kézhez kapva a vers és próza gyűjteményt, kicsit elmélyedve benne, szinte „mozdult bennem a Lélek” és jöttek elém az énekek. A megadott szövegekörnyezetben hét ének talált helyet odaillő módon. Ebből hat éneket orgonán, ill. zongorán kísért Harsányiné Timi néni. Ezek között volt klasszikus egyházi vegyes kari mű orgona kísérettel (Szent az Úr, az Alkotó...), feldolgozott ifjúsági ének (Jézus, életem, erőm, békém...), az imahétről hozott ökumenikus közös ének feldolgozás (Ó halld meg imám...), 63. Halleluja ének (Halld meg a hívást...), a 77.-ik Zsoltár énekfeldolgozása stb. Ezen túl, még egy zongoradarab is ékesítette az estet, melyet Baja Áron előadásában hallgathattunk meg. Mint már említettem, folytatja gondolatait Hajnika, - rendhagyó módon valósult meg a közös szolgálat. Versek és prózák között kellett énekelnünk minden külön bejelentés nélkül. Az énekesek a szavalók mögött ültek a pódiumon. Ilyen alakzatban még nem működtünk közre sehol sem. Nagy odafigyelést igényelt mindnyájunktól, és nagy izgalommal éltük át. Felemelő érzés volt, néha a szemünk is könnyes lett a meghatottságtól. Úgy gondolom - zárja gondolatait Hajnika, - hogy biztonságtevő erővel bírt ez a koprodukciós szolgálat azok számára is, akik tanúi voltak az alkalomnak és azoknak is, akik előadóként vettek részt benne.

Az irodalmi est, az énekkarral karöltve számomra csoda, annyira passzoló, még akik nem annyira kedvelik a verse-

2015-ben a Költészet napja kapcsán került először megrendezésre zenés irodalmi est a gyülekezetünkben, s verbuválódott össze egy kis csapat, akik szívesen mondtak verset vagy prózát. A szövegeket mindig zenei betétek tették még inkább élményszerűvé. A műsor után pedig terített asztal mellett, kötetlen beszélgetéssel zártuk az estét – kezdi visszaemlékezését Mezőné Szabad Erzsike, aki maga is lelkes résztvevője, közreműködője s az utóbbi műsoros est összeállítója is volt. Gondolatait így folytatja: Az

Én személy szerint azért, mert összekapcsolhatom a munkámat és a hitemet. S időközben arra is rájöttünk, hogy az „Úr csodásan működik”. Nem feltétlenül az számít, hogy mennyi hallgatónk van, hanem az, hogy „a szál erősödik”, azaz szavalók és énekkarosok örömmel szolgálhatunk együtt, erősítve a gyülekezetben való összetartozásunkat - zárja gondolatai Erzsike.

A decemberi irodalmi műsoron való közreműködésre felkérést kapott a gyüle-

ket, azok is megnyalhatták minden ujjukat. Híres írók versei, igazi imádságok, Istent felemelő dicséretetek. Ámultam én is. Az énekkar dalai is sokat emeltek az est színvonalán. Az Úr tényleg „oly mérethetetlen, mint a mindenség.” Kedvenc énekeim is elhangzottak „Mily drága nekünk ez a jó hír?”, „Jézus életem, erőm, békém, Jézus társam, örömöm, benned bízom Te vagy az Úr. Már nincs mit félnem, mert bennem élsz.” Az est végén Szilvike menüje is igazi mestermunka volt. Az Úr áldása volt mindenben. Remélem lesz folytatás. Igazi ünnep, köszönöm az Úrnak! Köszönöm a fellépőknek. Áldott legyen az Úr!

Varga Zoltán

Remek kezdeményezésnek tartom, hogy évről-évre megrendezésre kerülnek ezek az esték, amelyek a hallgatóság számára igazi kikapcsolódást jelentenek. Az előadások mindig színvonalasak, az irodalmi művek összhangban vannak a zenei betétekkel és képekkel. Minden alkalommal találok benne egy-egy olyan részletet, ami elgondolkodtat, megérint. Az énekkar szolgálata még élményszerűbbé tette számomra ezt az estét. Örülök, hogy a gyülekezetben vannak ilyen kezdeményezések és lelkes önkéntesek, külön öröm számomra, hogy ennek a csoportnak Feleségem is tagja.

Dobó Gyula

Mindig örömmel várjuk a gyülekezeti irodalmi műsorokat, amelyek nemcsak élményt nyújtanak, de hozzájárulnak hitünk erősödéséhez. A hitbeli gondolatoknak, érzéseknek, Isten közelségének művészi megfogalmazása segít az átélésben, és a színvonalas válogatás (Adytól Reményik Sándorig) még inkább lehető-

vé teszi az elmélyülést, befogadást. Megismerkedhetünk legnagyobb költőink érzéseivel az Istenkeresés, a rátalálás, a hála, a fohász viszonylatában, s néhány költő esetében kiegészül az a kép, amelyet az iskolai tanulmányok során kaptunk, árnyaltabbá válik – gondolok itt József Attilára vagy Illyés Gyulára. Nagyon szerencsésnek tartottam a válogatást abból a szempontból is, hogy egy téma köré (az imádság) csoportosultak a versek, így nem esett szét a műsor, volt egy vezérfonal. A szereplők előadásmódja szintén tetszett, nem túlozták el az érzelmek a mondanivaló interpretálását, viszont az átélés, a szöveg értése tapasztalható volt. Hasznosnak gondolom abból a szempontból is az estet, mivel az együtt átélt élmény erősíti a közösséget, de talán még inkább vonatkozik ez a műsor előadóira. Köszönjük fáradozásukat! Mit mondhatunk: „... aki mást felüdít, maga is felüdül”. (Példabeszédek 11,25.)

Dr. Nyakas Miklósné

Gyönyörű költeményekkel, szebbnél szebb zenei betétekkel, csodálatos képi elemekkel átszőtt adventi alkalomnak lehettünk mindnyájan részesei. Az irodalmi est előadói és az énekkar tagjai tökéletes összhangban voltak, tevékenységükkel gazdagították ezt az Istentiszteleti alkalmat! Szeretetvendégség zárta az ünnepi estet. Mi, a szeretetvendégség előkészítői és résztvevői, keressük a titkát, hogyan működhetne igazán jól egy ilyen alkalom a gyülekezetben, várjuk és figyeljük a visszajelzéseket. Reméljük, hogy hatnak ezek az alkalmak a közösségre. Talán gyülekezetépítő erejük is mérhető lehet! Felelősségünk is van: vannak, akik csak ilyenkor jönnek el hozzánk, a gyülekezetbe, (őket szere-

tettel hívjuk és várjuk más alkalmainkra is) bízunk abban, hogy Istentiszteleten is találkozunk majd, velük. És vannak, akik rendszeres látogatóik alkalmainknak, de a közös élmény így vagy úgy, de összeköt minket! Megélni az összetartozást, lecsendesedni a rohanó világban, együtt lenni közösségben testvéreinkkel, ez egy valódi Csoda a mai világban! Hála tölti be szíveinket!

Szabóné Molnár Szilvia

„Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki ezt minél több embernek hozzáférhetővé teszi, az emberiség jótévedője.” (Kodály Zoltán). Alkotóként, valamint befogadóként nap, mint nap érzem Kodály szavainak hitelességét. A művészeti ágak bármely területén kínáló alkalmakat rendszeresen keresem. Nagy örömmre szolgál, hogy a Kálvin téri gyülekezet is szervez kulturális eseményeket. Az orgona- és komolyzenei koncerteken kívül az irodalmi est újbóli megrendezését is követendő példának tartom. A műsor összeállítása az Istenkereső- és Istentisztelet-versek jegyében alakult. Ady és József Attila alkotásai biztosították számomra a kellő gondolati és érzelmi magasságot. A szervezők a művészetek egységét erősítették a zenei betétekkel és a vetített képi anyaggal. Erőt, kitartást kívánok a további folytatáshoz!

Pálfi Gyula

Szerkesztette: Dobó Tímea

EGYÜTT LENNI JÓ

2017. december 28-án, nagy örömmel látták vendégül a Kálvin téri gyülekezet ifjúi a Bocskai téri gyülekezet ifjúságát, az úgy nevezett "Közös ifinap" keretein belül.

A Kálvin téri ifisek, mindenféle finomságokkal, innivalókkal várták a vendégeket. Jó volt új embereket látni a régi ismerősök mellett, akikkel már az előző alkalommal találkoztunk. Az ifit egy közös imádkozással kezdtük. Ezután egy játékos bemutatkozás következett, mely nem volt egyszerű, mivel nagy örömkörműnkre, sokan voltak jelen ezen az alkalmon. Majd, amikor már mindenki megismerte a másikat, vidám beszélgetésekbe elegyedtünk egymással. Beszélgetés közben elfogyasztottuk a saját készítésű gofrikát, melyek nagyon ízletesek voltak. Jó volt hallgatni egymás történeteit, kivel mi történt az elmúlt évben, ki hova jár is-

kolába. A beszélgetés után különböző társasjátékokkal játszottunk, melyek által még jobban összebarátkoztunk. A bátrabbak később megmutathatták színészi tehetségüket, különböző szituációkat eljátszva, melyek nagyon nagy sikereket arattak.

Jó volt egy olyan hívő közösségben lenni, ahol mindenki számára ugyanolyan fontos a hit, és az Istennel való kapcsolat. Remélem sok ilyen közös alkalom lesz még, mivel nagyszerű szórakozást és felejthetetlen élményt nyújtott minden résztvevőnek.

Kelemen Zsanett

IFJÚSÁGI SZILVESZTER

Örömmel jutott tudomásunkra decemberben, hogy gyülekezetünkben lesz ifjúsági szilveszter.

19 óra körül érkezünk meg családdal a legnagyobb testvérem kivételével. Középső bátyámmal azonnal az ifi terem felé vettük az irányt. Már volt ott néhány kortársunk, akik zenét hallgattak finom gyümölcsöt iszogatva. Mi is csatlakoztunk a jó társasághoz. Megvártuk mindenki érkezését, és ezután István bácsi jött közénk azzal a javaslatral, hogy éjfélig különböző játékokkal töltsük az időt. Ezek közül két nagyon izgalmas játékos feladatot emelnék ki. Elsőként mindenkinek osztott Tiszteletes úr egy „foglalkozást”. Én a lelkészt kaptam. Aztán az állításokat hallva, ha úgy gondoltuk, hogy igaz az adott „munkánkra”, akkor egyet kellett előre lépni. Ez a já-

ték nem csak azért nyerte el a tetszésemet, mert én lettem a győztese, hanem azért is, mert különböző foglalkozások jellemzőit is megismerhettem. A következő játék alkalmával kiküldtek a szobából engem és mondták, hogy ne hallgatózzak. Így is tettem. Addig a többiek bent maradtak István báccsal, ő pedig valami ilyesmit mondott: „Nincs megírva a mese. Az a játékszabály, hogy ha Simon magánhangzóval kezd a mondatot, akkor úgy van a 'kitalált' mese, ha mássalhangzóval, akkor mondjuk neki, hogy találjon ki mást.” Mikor nagyon belelendültem, akkor elkezdtek kérdezősködni, hogy hallgatóztam-e. Tiszta lelkiismerettel válaszoltam, hogy nem. Röpké idő alatt ki is találtam a mesét. Miután elmondták a szabályokat, mindenki nagyot nevetett.

Ezután a gyülekezeti teremben a felnőttekkel együtt megvacsoráztunk egy kis pörkölt és virsli társaságban teával kiegészítve. Majd röviddel éjfél előtt újra visszatértünk a gyülekezeti terembe, s pezsgővel illetve gyerekepszegővel koccintottunk az újesztendőre. Ezt követően a felnőttek többsége hazament, köztük a mi szüleink is. De az ificsoport nagy része még maradt. Így közösen folytattuk az „esti” filmnézést. A második film után mindenki elkezdett szállingózni az alvóhely felé. Mivel sokan voltunk, kevés kényelmes hely volt, de ahogy a mondás tartja: Sok jó ember kis helyen is elfér.

Összességében nagyon jól érezte, szereztem, mindenki magát, és remélem, jövőre is lesz újra ifjúsági szilveszteri együttlét.

Pálfi Simon

„...LEHETŐSÉGET KAPTAM...”

December 31.-én lehetőséget kaptam arra, hogy a gyülekezet előtt imádkozzak. Őszintén szólva, a hangosan imádkozás mások előtt, sosem volt az erősségem. Ennek ellenére fontosnak találom, hogy a gyülekezeti tagok is részt vegyenek Isten evangéliumának a hirdetésében. Szóval egy kicsit izgulva álltam ki a gyülekezet elé, de aztán arra gondoltam, hogy nem az embereknek, hanem az Istennek mondom imát. Ez erőt adott ne-

kem és igazán eltöltött a hála, amikor az egész gyülekezettel együtt mondhattam az áment.

Magi Luca

Nagyon örültem, hogy én is részt vehettem az Istentiszteleten, azzal, hogy felolvashattam egy Igeszakaszt. Izgultam miatta, de mégis boldog voltam.

Félegyházi Gergő

KEDVES CIPŐSDOBOZ GYŰJTŐPONT!

Köszönjük, hogy 2017-ben is gyűjtőpontként támogatta a Magyar Református Szeretetszolgálat Nyilas Misi Pakk elnevezésű akcióját. Örömmel és hálával a szívünkben szeretnénk megköszönni a sok munkát, melynek eredményeként

közel 11 000 cipősdoboz ajándék jutott el hátrányos helyzetű gyerekekhez az ünnepek alatt. Számos határon túli és hazai településen csaltak mosolyt ezek az ajándékok nehéz sorsú gyermekek arcára. A teljesség igénye nélkül szeretnénk felsorolni néhány helyet, ahova eljutottak az összegyűjtött ajándékok.

- Határon túli támogatottak (Váradi Gyermekkórház, Komandói Református Egyházközség, Mezővári Rehabilitációs Központ, Irgalmas Samaritanus Gyermekotthon Nagydobrony, Szabadka, Vörösmarty Általános Iskola Sepsére kihelyezett magyar nyelvű tagozata).

- Budapest, Debrecen, Ózd és Vásárosnamény környékén élő, a helyi irodáinkal kapcsolatban álló támogattjaink.

- Egyházi és állami fenntartású intézmények (pl.: Érd-Családok Átmeneti Otthona, Csobánc Óvoda, Józsefvárosi Egyesített Módszertani Intézmény, ormánsági óvodák, Sajóvárkonyi Általános Iskola).

- Református Missziói Központ munkatársai által látogatott helyek (siketmisszió, börtönmisszió, cigánymisszió).

A Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársai nevében sok áldást kívánok erre az új évre, és bízom abban, hogy idén is lesz lehetőségünk a közös szolgálatra, együttműködésre.

Győri Judit

CSOMAGBA REJTETT ADOMÁNYOK

A Református Szeretetszolgálat felhívása sokakat motivált a gyülekezetből arra, hogy ismeretlenül is öröm forrása lehessen egy gyermek vagy család, illetve idős számára az általa összeállított meglepetés csomag. Ezek voltak a Nyilas Misi Pak-

kok és a Szeretetedobozok. A gyülekezet nagyobbik személyautóját néhányan szépen megtöltöttük ezekkel a gondosan elkészített csomagokkal. Majd Debrecenben, a Szeretetszolgálati Iroda munkatársai megköszönve az adományokat,

átvették továbbadásra. Apró gesztust közvetíteni, tovább adni, közvetíteni a Szeretet örömforrásából, sokunknak az Élet megtapasztalását ajándékozza.

Somogyiné Gy. Mara

ÚTON

Míg szemem csak a
haszontalan dolgokat
látja meg,
Míg fülem csak a hamis
hangokra figyel,

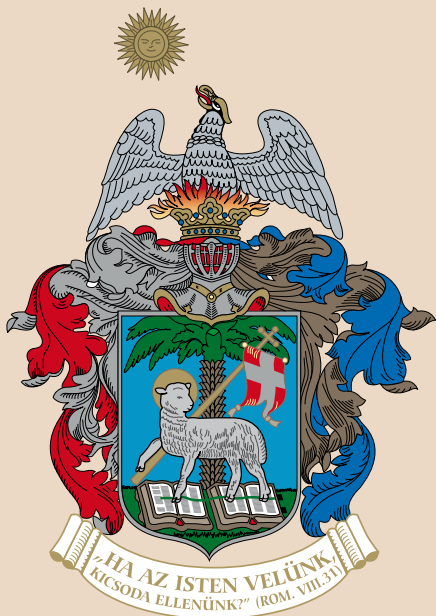
Nem vagyok méltó
pillantásodra sem, Uram.

Keresem az utat,
amelyen csak elindulni
lehet Feléd,
de megérkezni a tiszta
lelkű keveseknek adatik
meg, kiknek Te fogod a kezét.

*Balázs Ildi
gyülekezeti tag*

Miből él az Egyház?

Bízunk benne, hogy gyülekezetünk tagjai szinte azonnal megadják a helyes választ: Isten Igéjéből és Szentleke erejéből! Vannak, akik idézni is tudják: „Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus, akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templommá növekszik az Úrban, akiben ti is együtt épültök az Isten hajlékává a Lélek által.” (Ef 2,20-22)

És miből él az Egyház anyagilag? - Ezt már kevesebben tudják, pedig hogy jó sáfára lehessünk a gyülekezet anyagi életének, akár mint adakozók, akár mint presbitérium, aki az anyagiak felhasználásról dönteni hivatott, jó tisztán látni a „fillérek útját” az anyaszentegyházban.

Miből él tehát az egyház? Alapvetően, illetve Isten Igéje szerint a **hívek adományaiból!** „Tudjuk pedig, hogy aki szűken vet, szűken is arat, és aki bőven vet, bőven is arat. Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert „a jókedvű adakozót szereti az Isten”. Az Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiárassza rátok, hogy mindenütt mindenkor minden szükségessel rendelkezetek, és bőséggben éljetez minden jó cselekedetre.” (2Kor 9,6-8)

Ezek az adományok négyféle címen érkeznek, illetve könyvelődnek a gyülekezet pénztárában: egyházfenntartói járulékok, perselypénzek, általános céladományok (egyházi neve szerint: az Isten dicsőségére szánt adomány), illetve konkrét céladományok. Az első három-

nak kell, kellene fedeznie a gyülekezet működési költségeit, de legalább az egyházi alkalmazottak béreit.

Tekintsük most át együtt, hogy milyen költségeket kell a hívek fent említett adományaiból kifizetnünk?

A templom, a gyülekezeti ház, a középkereset imaház, az ó és új parókia közüzemi díjai (víz és csatornadíj, gáz, villany), ezek kisebb javítási költségei, telefon, internet (honlap) és posta költségek, iroda- és takarítószeresek, biztosítási díjak, szolgálati járművek (a két Opel) fenntartása és hivatalos útjai, az országos közalap (a Zsinat, a közegyház működtetésének költsége), alkalmazottak bére és azok közterhei. (Két teljes- és három részmunkaidős alkalmazottja van a gyülekezetnek.) Az alkalmazottak bérért a presbitérium határozza meg, ami az egyházkerületi ajánlást is figyelembe véve úgy kerül meghatározásra, hogy pl. a lelkészek javadalma, - ami készpénzből, szolgálati lakásból, annak rezsijéből és a stóladíjából (esküvői és temetési tiszteltdíjak), illetve a megtartott hittanórák államilag finanszírozott óradíjaiból tevődik össze -, lehetőleg megegyezzen a velük egykorú pedagógusok közalkalmazotti bértábla szerinti bruttó fizetésével.

Röviden: Összességében a mindenkori pedagógusi bérezéshez hasonló jövedelmük legyen.

Hála gondviselő Urunknak, pályázatokból és állami kárpótlásból is van bevétele a gyülekezetünknek, de leginkább híveink önkéntes adományai dicsőítik Urunk nagy nevét, s mi is ezekért adunk most hálát!

Azt tapasztaljuk, hogy egy-egy konkrét céladakozás (pl. viharokárosultak megsegítése, stb.) nagyon áldott összefogást indít el a Testvérek között, ugyanakkor az általános bevételeink (fenntartói járulékok, perselypénz, Isten dicsőségére szánt adományok) a működési költségeinknek csak a kisebbik részét fedezik.

Hogy valóban a hívek hite által élheszenek a gyülekezetek, a Magyarországi Református Egyház vezetése az egyházfenntartói járulék mértékének a tized tizedét javasolja, vagyis éves nettó jövedelmünk 1%-át.

Aki pedig próbára szeretné tenni saját hitének mélységét és erejét, hallgasson a próféta szavára (mi magunk is ezt tesz-

szük): „Hozzátok be a raktárba az egész tizedet, hadd legyen eleség a házamban, és így tegyetek próbára engem - mondja a Seregek Ura. Meglátjátok, hogy megnyitom az ég csatornáit, és bőséges áldást árasztok rátok.” (Mal 3,10) E sorok írói tanúsíthatják: Isten megtartja a szavát!

S végül egy-két gyakorlati tanács. Egyházfenntartói járulékot és céladományt is többféleképpen lehet eljuttatni a gyülekezet pénztárába: közvetlen befizetéssel, illetve bankátutalással is - tetszőleges ütemezési rend szerint. Akár állandó megbízást is adhatunk a bankunknak, hogy ne kelljen magunknak foglalkoznunk az utalásokkal. Tudnunk kell, hogy olyan egyháztagjaink nincsenek, akik a fenntartói járulék összegyűjtésével volnának megbízva, ezért szeretettel kérjük: jöjjön be mindenki évente legalább egyszer egyházközségünk pénztárába, hogy az Úrnak szánt felajánlását rendezni tudja.

Szeretettel, hálával és testvéri köszönettel:

a presbitérium megbízásából
az elnökség

„Nagyobb boldogság adni, mint kapni.” Ap.csel. 20,35.

Hittanos tanulóink léleksimogató, adventi látogatása a Fazekas Gábor Idősek Otthonában

Ragyogó napsütésben indultunk el, 2017. december 12-én, hogy elvigyük és átadjuk Isten örömhírét az otthon lakóinak és dolgozóinak. A kedves nénik és bácsik már vártak bennünket, és szeretettel terelgettek az ebédlő felé, és ők maguk is jöttek velünk, mert már nagyon várták a gyerekekkel való találkozást.

A terem hamarosan megtelt, és tanulóink dalokkal, versekkel, bibliai idézetekkel jelenítették meg a hittan órák legfontosabb üzeneteit:

1. Életünk csakis akkor lehet teljes, ha Isten az az életünk középpontja, állandó útítársunk ezen a földön, Ő napról-napra gondot visel rólunk, kezében tartja sorsunkat, bölcs tanácsaival terelget, célja van az életünkkel. Nélküle az életünk olyan, mint a virág szirmok nélkül, mint az étel ízek nélkül, mint a zene hangok nélkül.

2. Életünk során az örömök mellett, gyakran átélünk nehézségeket, fájdalmakat, magányt, veszteséget is, de Isten ezeken az utakon is velünk van, formál bennünket és javunkra fordítja a próbákat is.

Két egymásra felelő versrészlet szemléltette ezt.

„Mikor elhagytak, mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul átölelt az Isten.”

„Engedd csendben megértenem, minden mi történik velem, voltaképp csak áldást rejt, Isten hibát sosem ejt.”

3. Szokták mondani, hogy a karácsony a szeretet ünnepe, pedig inkább azt kellene mondanunk, ez az ünnep Isten szeretetének ünnepe, hiszen Jézus születésével, Isten hajolt le, jött közel hozzánk, emberekhez, hogy benne és általa teljessé legyen az életünk. Ha

neki örülünk, érte vagyunk hálásak, vele keressük a közösséget, akkor egymásnak is jobban tudunk örülni.

„Ha középen Jézus Krisztus áll, és körülötte állunk mi magunk.

Hozzá közel, egész közel állva, egymáshoz is közelebb jutunk.”

A műsor végén a gyerekek segítségével, minden résztvevőt megajándékoztunk egy bátorító üzenetet tartalmazó képeslappal. Volt idő egy kis kötetlen beszélgetésre is. Végül az egyik idős néni megköszönte a délutánt, és azt mondta: Olyan volt ez, mint egy Istentisztelet. A gyerekek boldogan tapasztalhatták meg: „Ahol szeretetet osztasz, ahol segítséget nyújtasz, ahol a magányosság érzését áthidalod, közelebb vagy Istenhez, mint ahogy gondolod.”

Bertalan Péterné
hitoktató

Gyülekezeti tábor Balatonfüreden (2018. július 2-8.)

Ha Urunk is úgy akarja, idén nyáron a gyönyörű Balatonfelvidéken tölthetünk el egy hetet testvéri közösségben. Minden generációt hívunk és várunk **július 2-8-ig a Silóám Református Missziói Otthonba**, (Balatonfüred Honvéd u. 6.), hogy ott Mennyei Atyánk jóvoltából testi-lelki felüdülésben lehessen részünk.

A hétfő ebédetől vasárnap reggelig tartó program elsősorban gyülekezetünk tagjainak készül, ezért többek között iget tanulmányozás, imádság, közös éneklés és keresztyén filmklub is szerepel a programok között, de szívesen látunk olyan „kívülálló” érdeklődőket is, akik szeretnék egy kicsit közelebről megtapasztalni, hogyan élnek meg Krisztus-hitüket a gyülekezetünk tagjai, amikor kirándulnak, fürdenek, játszanak, vagy éppen közösen ebédelnek. Hisszük - s ezért imádkozunk -, hogy ezen a héten minden résztvevő közelebb kerül Megváltó Urunk szeretetéhez!

Egy kb. 50-55 fős külön busszal tervezzük az utazást, aminek költségét egy pályázatból kívánjuk kifizetni. Ugyanilyen

forrásból azzal is csökkenteni szeretnénk a családok anyagi terheit, hogy a 0-25 éves résztvevők kedvezményt kapnak majd. Egyébként a teljes költség (6 éjszaka teljes ellátással, külön fürdőszobás szobákban) felnőttek esetében kb. 50 ezer forintot igényel, de aki az idősebb korosztályokból anyagi okokból nem tudna eljönni, annak - lehetőségeink szerint - segíteni szeretnénk gyülekezetünk költségvetéséből. - A tudnivalók részleteit a következő (húsvéti) Hírmondóban tesszük közzé.

Arra kérjük az érdeklődő Testvéreket, hogy a fenti időponthoz igazítsák a szabadságukat, illetve **március 31-ig** családonként, illetve az egyedül érkezők fejenként **10 ezer forint előleg** befizetésével jelentkezzenek a pénztárosunknál a táborozásra. - S ami a legfontosabb: valamennyien imádkozzunk a hét áldásaiért!

a Szervezők

Állandó alkalmaink

Vasárnap	09:00 Istentisztelet a középkerthi gyülekezeti házban (Budai Nagy Antal u. 93.) 10:10 Istentisztelet a Kálvin téren (Húsvétől november végéig a templomban, egyébként a gyülekezeti teremben – Kálvin tér 19.) 16:30 Énekkari próba (gyülekezeti terem) 18:00 Esti istentisztelet és/vagy tematikus alkalom (gyülekezeti terem)
Hétfő	15:00 Beteglátogatók bibliaórája (minden hónap első hétfő) (ifi terem) 18:00 Felnőtt-konfirmációi előkészítő (lelkési hivatal)
Kedd	15:00 Asszonykör 17:00 Első kedden: Presbiteri bibliaóra (ifi terem) 18:00 Első kedden: Presbiteri gyűlés (ifi terem) 18:00 Második kedden: Keresztelői előkészítő (lelkési hivatal) 19:00 Második kedden: Jegyesoktatás (lelkési hivatal)
Szerda	10:00 Baba-Mama kör (ifi terem) 15:00 Középkerthi bibliaóra (Húsvétől november végéig a gyülekezeti házban (Budai Nagy Antal u. 93.) egyébként a Szociális Központban (Budai Nagy Antal u. 82.))
Csütörtök	10:00 Bibliaóra a Rákóczi úti idősek klubjában 17:00 Konfirmációi előkészítő (ifi terem) 18:00 Hit és élet bibliaóra (gyülekezeti terem)
Péntek	15:00 Szövetségek bibliaórája (ifi terem)
Szombat	17:00 Ifjúsági bibliakör (ifi terem)